БУХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

Буряmm-Монголой ҮНЭН

ВКП(б)-гэй ОБЛАСТНОЙ БА ГОРОДСКОЙ КОМИТЕДҮҮДЭЙ, БУРЯТ-МОНГОЛОЙ АССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ОРГАН.

№ 133 (6062)
ИЮЛИИН 2
ВОСКРЕСЕНЬЕ
1950 он

Сэн 20 мүнгэн.

БМАССР-эй Верховно Соведэй VI сесси нээгдэбэ

Июлиин 1-дэ, үдэрэй 3 часта, Соведүүдэй Хоёрдохи Байшангай Сталинска зал соо Бурят-Монголой АССР-эй Верховно Соведэй VI сесси нээгдэбэ.

Түрүүлэгшээр һууһан—Бурят-Монголой АССР-эй Верховно Соведэй Түрүүлэгшын орлогшо депутат **Т. Д. Сычев** доро дурсагдагша асуудалнууд сессиин үзэмжэдэ табигдана гэжэ мэдээсэбэ:

1. Бурят-Монголой АССР-эй 1950 оной гүрэнэй бюджедые баталалга ба 1949 он соо гүрэнэй бюджедэй гүйсэдхэл тухай.
2. Бурят-Монголой АССР-эй Верховно Соведэй V ба VI сессинүүдэй хоорондо БМАССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй абаһан Указуудые баталалга.

Депутат **И. А. Вторушинай** дурадхалаар сесси болбол эдэ асуудалнуудые хэлсэхэ зүйлдөө оруулна.

Түрүүшын асуудал тушаа элидхэлые БМАССР-эй финанснуудай Министр нүхэр **К. М. Мадаев** хэбэ. Элидхэлэй һүүлээр бюджетнэ комиссиин түрүүлэгшэ депутат **В. Н. Ильков** нэмэлтэ элидхэл хэһэн байна.

Удаань БМАССР-эй финанснуудай Министр нүхэр Мадаевай элидхэл тушаа үгэ хэлэлгэн эхилээ.

Мүнөөдэр, БМАССР-эй Верховно Соведэй VI сесси өөрынгөө хүдэлмэрие үргэлжэлүүлжэ байна.

БИДЭНЭР ЭБ НАЙРАМДАЛАЙ ТҮЛӨӨБДИ!

Атомна зэбсэг хорихо тухай эб найрамдалай тала баригшадай Бүхэдэлхэйн конгрессэй Саг үргэлжын комитедэй Уряада гар табилгые СССР дотор ябуулха тухай эб найрамдалые хамгаалгын Советскэ комитедэй пленумэй резолюци манай газетын үсэгэлдэрэй номерто толилогдоһон байгаа.

Атомна зэбсэгые хорихо, энэ шиидхэбэрие бэелүүлхэ ябадалда уласхоорондын хатуу хиналта тогтоохо тухай ба агрессиин болон хүнүүдые олоор хюдалгын энэ зэбсэгые түрүүлэн хэрэглэһэн правительствые сэрэгэй гэмтэн гэжэ соносхохо тухай эб найрамдалай тала баригшадай Бүхэдэлхэйн конгрессэй Саг үргэлжын комитедэй дурадхалнуудтай дашарамдуулан, СССР-эй Верховно Соведэй хэһэн Мэдүүлгые советскэ арад нэгэн һаналаар ба һайшаалаар угтаа гэжэ эб найрамдалые хамгаалгын Советскэ комитет тэмдэглэбэ.

«Эб найрамдалые хамгаалгын Советскэ комитет хадаа, — гэжэ тэрэ резолюци соо хэлэгдэнэ, — **атомна зэбсэг хорихо тухай эб найрамдалай тала баригшадай Бүхэдэлхэйн конгрессэй Саг үргэлжын комитедэй Стокгольмско Уряада гар табилгые Советскэ Союзда энэ оной июниин 30-һаа эхилхые шухалада тоолоно. Эб найрамдалые хамгаалгын Советскэ комитедэй пленум хадаа энэ Уряада өөһэдынгөө гар табихыень бүхы советскэ хүнүүдые уряална».**

Энэ шиидхэбэри хадаа бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдалай ба аюулгүй байдалай хүсэн түгэс тулгуури болоһон, эб найрамдалай түлөө тэмсэлэй туг баригша болоһон агуухэ Советскэ Союзай бүхы арадуудай сусаршагүй дура зоригыень харуулна. Энэ шиидхэбэрие олон миллион советскэ хүнүүдэй үнэн сэдьхэлһээн дэмжэжэ байһан ябадал хадаа бүхы советскэ обществын моральнo-политическэ нэгэдэлэй гэршэ мүн. Эб найрамдалые хамгаалхын түлөө оролдожо байхадаа, дайе һүжэрөөгшэ империалистнуудта эсэргүүгээр тэмсэжэ байхадаа советскэ арад ба тэрэнэй правительство таһаршагүй нэгэн һаналтай байһыень энэ харуулна.

Уржадэр ба үсэгэлдэр болоһон суглаанууд ба митингнүүд дээрэ манай республикын ажалшад хадаа, бүхы советскэ арадтал адли, эб найрамдалые хамгаалгын Советскэ комитедэй Уряалые нэгэн һаналтайгаар дэмжэжэ байһанаа мэдүүлээ. Тэдэнэр хадаа бүхы бурят-монгол арадай һанал бодолые дамжуулан хэлэхэдээ, атомна зэбсэгые хорихо хэрэгтэй, бидэнэр эб найрамдалай түлөөбди гэжэ мэдүүлнэд.

Ленинэй орденто паровозо-вагонно заводой ТЭЦ-ын эрхим стахановка нүхэр Гоголь иигэжэ хэлээ:

— Империалистнууд шуһата шэнэ дайе үүдхэхэ һанаатай. Теэд бидэнэр дайн гээшэ юун бэ гэжэ мэдэнэбди. Би эхэ хүн гээшэб. Би өөһэдынгөө үхибүүдэй зол жаргалтай байхые, өөрынгөө советскэ ороной сүлөөтэй хүсэтэй байхые хүсэнэб. Атомна зэбсэгые хорихо гэһэн Уряада өөрынгөө гар табихадаа би хүн түрэлтэнэй хүгжэлтын түлөө гараа табинаб.

— Бидэнэрэй тоо олон миллион, бидэниие диилэхэ хүсэн дэлхэй дээрэ байхагүй, — гэжэ педининститудай студент Сергей Чагдуров үсэгэлдэр болоһон суглаан дээрэ хэлэбэ.

— Бидэнэй шэн зоригтой ажал дайн сэрэгые һүжэрөөгшэдтэ харюу, эб найрамдалай түлөө тэмсэл болоно, — гэжэ сэмбын фабрикын халаанай мастер нүхэр Шиганов мэдүүлээ.

Эб найрамдалые хамгаалха гэһэн советскэ арадай голос бүхы дэлхэй дээрэ зэдэлнэ. Тэрэниие дуулангүй байхын аргагүй, тэрэниие дэмжэнгүй байхын аргагүй, юуб гэхэдэ энэ болбол агуухэ арадай, гитлеровскэ фашизмые ба японско империализмые бута сохиһон арадай голос мүн.

Илагдашагүй советскэ арадай агуухэ түүхэтэ үүргэнь бүхы хүн түрэлтэндэ мэдээжэ. «Советскэ арад өөрынгөө шэн зоригто тэмсэлээр Европын хүгжэлтые фашистска һүйдхэлшэдһээ абараа гэжэ мүнөө булта мэдэрнэд, — гэжэ нүхэр Сталин Эсэгэ ороноо хамгаалгын дайнай үедэ хэлээ һэн. Хүн түрэлтэнэй түүхын үмэнэ советскэ арадай агуухэ аша габьяань энээндэ байна».

Атомна зэбсэгые хорихо тухай уряада нэгэн дуугаар гараа табижа байхадаа манай ороной ажалшад хүн түрэлтэнэй хүгжэлтые хамгаалхын түлөө хэлбэришэгүйгөөр тэмсэжэ байһанаа баһа дахин харуулна. Мүнөө манай республикын ажалшад, 16 наһатайһаа эхилээд, эб найрамдалые хамгаалгын Советскэ комитедэй Уряада нэгэн һаналтайгаар гараа табижа байна. Энэ ехэ хүдэлмэриие эмхитэйгээр үнгэргэхын тула эб найрамдалые хамгаалгын Советскэ комитедтэ туһалха комиссинууд бүхы городууд, районууд, аймагууд, тосхонууд ба улусуудта, мүн тэрэшэлэн предприятинууд, эмхи зургаанууд, совхозууд ба МТС-үүдтэ партийна, профсоюзна, комсомольско, культурна, кооперативна ба общественнэ бусад организацинуудай түлөөлэгшэдһөө байгуулагдажа байна.

Манай партийна организацинууд энэ шухалын шухала политическэ кампаниие үнгэргэхэ тушаа айхабтар ехэ эмхидхэлэй ба агитационно-ниитын хүдэлмэриие дэлгэрүүлхэ ёһотой. Олон тоото пропагандистнууд ба агитаторнууд ниитэ зондо ошожо, шэнэ дай һүжэрөөгшэдтэ эсэргүү, эб найрамдалай түлөө тэмсэл хадаа бидэнэй хэрэг, дэлхэйн бүхы арадуудай хэрэг мүн гэжэ тайлбарилха зэргэтэй.

Эб найрамдалай түлөө тэмсэлдэ бидэнэй түрүүшын уялга хадаа бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдалай түшэг тулгуури болоһон советскэ гүрэнэй хүсэ шадалые саашадань бэхижүүлгэ болоно гэжэ советскэ хүнүүд һайса мэдэнэ. Тиимэһээ тэдэнэр улам эршэтэйгээр, улам эмхитэйгээр ажаллахабди гэжэ бүхы суглаанууд ба митингнүүд дээрээ мэдүүлнэд.

Атомна зэбсэгые хорихо тухай Уряада гараа табижа байхадаа, советскэ хүнүүд болбол эб найрамдалай хэрэгтэ үнэн сэхэ байһанаа, бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдалые хамгаалхаар бэлэн байһанаа, түрэл большевистскэ партиие тойрон бата нигтаралтайгаар жагсаһанаа, эб найрамдалай туг баригша агуухэ хүндөө, бүхы арадуудай вождь нүхэр Сталиндаа хизааргүй үнэн сэхэ байһанаа үшөө үшөө дахин харуулжа байна.

Профессиональна Союзуудай Бүхэсоюзна Центральна Соведэй ХАНДАЛГА

Профессиональна союзуудай бүхы гэшүүдтэ, эрэгтэй эмэгтэй бүхы хүдэлмэришэдтэ, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэдтэ, багшанарта, врачуудта, наука. литература болон искусствын хүдэлмэрилэгшэдтэ, советскэ эмхи зургаануудай бүхы албахаагшадта

Хүндэтэ нүхэдүүд!

Эб найрамдалай тала баригшадай Бүхэдэлхэйн конгрессэй Саг үргэлжын комитет болбол арадуудай эб найрамдалай түлөө тэмсэжэ байгаа олон миллион тэмсэлшэдэй зориг хүсэлые харуулан, бүхы үнэн сэхэ хүнүүдтэ хандажа, атомна зэбсэг хорихо, энэ шиидхэбэрие бэелүүлхэ ябадалда уласхоорондын хатуу хиналта тогтоохо ба хүнүүдые олоор хюдалгын энэ зэбсэгые түрүүлэн хэрэглэһэн правительствые сэрэгэй гэмтэн гэжэ соносхохо гэһэн эрилтэ хэхые дурадхаһан байна.

Саг үргэлжын комитедэй Уряатай һаналаа нэгэдүүлһэн ба комитедэй дурадхалнуудые бэелүүлхэ талаар шухала арга хэмжээнүүдые зохёон гүйсэдхэхэ хэрэгтэ бусад гүрэнүүдэй хуули гаргалгын органуудтай харилсан ажаллахаар бэлэн байһан тухайгаа СССР-эй Верховно Соведэй мэдүүлһэн Мэдүүлгые манай ороной ажалшад туйлай ехэ ханалтайгаар угтаа.

Профессиональна союзуудай Бүхэсоюзна Центральна Совет болбол эб найрамдалай тала баригшадай Бүхэдэлхэйн Конгрессэй Саг үргэлжын комитедэй Стокгольмско сессиин Уряа доро гар табилгые СССР дотор үнгэргэхэ тухай эб найрамдал хамгаалгын Советскэ комитедэй шиидхэбэрие һайшаана, халуунаар дэмжэнэ. Энэ шиидхэбэри хадаа эб найрамдалай ба арадуудай хоорондын хани барисаанай түлөө, империалистнуудаар бэлэдхэгдэжэ байгаа дайниие зайлуулхын түлөө тэмсэлэй ниитэ хэрэгтэ шэнэ, үнэтэ хубитые оруулха гэһэн советскэ арадай нэгэн һаналта эрмэлзэлые элирхэйлэн харуулна.

ВЦСПС болбол профессиональна союзуудай бүхы гэшүүдтэ, эрэгтэй эмэгтэй бүхы хүдэлмэришэдтэ, бүхы ажалшадта хандажа, эб найрамдалай тала баригшадай Бүхэдэлхэйн конгрессэй Саг үргэлжын комитедэй Уряа доро нэгэн һаналаар гараа табихыень, тиигэжэ бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдал сахин хамгаалхые эрмэлзэжэ байгаа өөһэдынгөө сусаршагүй эрмэлзэлые үшөө дахин харуулхыень уряална.

ВЦСПС-эй болон профсоюзуудай бүхы республиканска, хизаарнуудай, областной соведүүдтэ, профсоюзуудай центральна, республиканска, хизаарнуудай, областной, районно, городской, заводской, фабрична болон нютагай комитедүүдтэ хандажа, гар табилгые суглуулгада эдэбхитэйгээр хабаадахыень, гар табилгые суглуулха талаар фабриканууд ба заводууд дээгүүр, цехүүдтэ, бригадануудта, мүн тэрэшэлэн хүдэлмэришэд ба албахаагшадай гэр байрануудаар ниитэ-ойлгууламжын ба эмхидхэлэй хүдэлмэри хэхэ ябадалда профсоюзна эдэбхитэдые хабаадуулхыень уряална.

ВЦСПС болбол манай ороной ажалшад атомна зэбсэг хорихо тухай Уряа доро гараа табиха зуураа, арадай ажахын түсэбүүдые болзорһоонь урид дүүргэхэ ба үлүүлэн дүүргэхын түлөө, эб найрамдалай, демократиин ба социализмын бүхэдэлхэйн фронтын авангард болоһон манай социалистическэ Эхэ ороной хүсэ шадалые саашадань бэхижүүлхын түлөө социалистическэ мүрысөө бүри үргэнөөр дэлгэрүүлхэ байха гэжэ батаар этигэнэ.

Дай үүдхэгшэдэй һэдэлгэнүүдтэ эб найрамдалай тала баригшадай бүхэдэлхэйн фронтые бэхижүүлгээр харюусая! Саг үргэлжын комитедэй Стокгольмско сессиин Уряа доро нэгэн хүн шэнгеэр бүгэдөөрөө гарнуудаа табия!

Бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдалай түшэг тулгуури болоһон хүсэн түгэс Советскэ Союз мандаха болтогой!

Советскэ арадай ба бүхы прогрессивнэ хүн түрэлтэнэй сэсэмэргэн вождь ба багша, эб найрамдалай агуухэ туг баригша нүхэр Сталин мандаха болтогой!

ПРОФЕССИОНАЛЬНА СОЮЗУУДАЙ БҮХЭСОЮЗНА ЦЕНТРАЛЬНА СОВЕТ

Залуушуулай Бүхэсоюзна Ленинскэ Коммунистическэ Союзай Центральна Комитедэй ХАНДАЛГА

Советскэ Союзай бүхы комсомолецууд ба бүхы залуушуулда

Хүндэтэ нүхэдүүд!

Бүхы дэлхэйн оломиллион эгээлэй ба үнэн сэхэ хүнүүд хадаа атомна зэбсэг хорихо тухай эб найрамдалай тала баригшадай Бүхэдэлхэйн конгрессэй Саг үргэлжын комитедэй Стокгольмско сессиин уряада өөһэдынгөө гар табиһан байна.

Бүхы советскэ арадай дура хүсэлые харуулан, Советскэ Социалистическэ Республикануудай Союзай Верховно Совет болбол эб найрамдалай тала баригшадай Бүхэдэлхэйн конгрессэй Саг үргэлжын комитедэй дурадхалнуудые дэмжэн һайшааһан тухайгаа мэдүүлбэ. Советскэ залуушуул СССР-эй Верховно Соведэй мэдүүлгые, манай бүхы арад шэнгеэр, нэгэн һаналаар һайшаана.

Эб найрамдал хамгаалгын Советскэ Комитет хадаа эб найрамдалай тала баригшадай Бүхэдэлхэйн конгрессэй Саг үргэлжын комитедэй уряада гар табиха уряалтайгаар СССР-эй ажалшадта хандаһан байна.

Советскэ Союзай комсомолецууд ба залуушуулай нэрэһээ ВЛКСМ-эй Центральна Комитет энэ дурадхалые халуунаар дэмжэнэ.

Сталинска эпоходо ажаһууха, нүхэр Сталинай хүтэлбэри доро бүхы советскэ арадтай хамтадаа коммунизмын уужам һайхан байшангые бариха агуухэ зол жаргал манай ороной залуу үетэнэй хубида хүртэбэ.

Коммунистическэ партяар, нүхэр Сталинаар пролетарска интернационализмын ба арадуудай хоорондохи хани барисаанай үзэлөөр хүмүүжүүлэгдэһэн советскэ залуушуул хадаа шэнэ дай үүдхэгшэ англо-американска этэгээдүүдтэ эсэргүү, эб найрамдалай хэрэгые бэхижүүлхын түлөө тэмсэжэ байгаа бүхы оронуудай демократическа залуушуулай түрүү зэргэнүүдтэ хододоо ябаһан байна.

Советскэ арадай залуу үетэн хадаа социалистическэ Эхэ орондоо, гэрэлтэмэ ба гоё һайхан ажабайдалдаа хизааргүйгөөр дуралдаг ба бүхы дэлхэй дээрэхи эб найрамдалай түлөө, бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдалай болон демократиин хүсэн түгэс түшэг тулгуури болоһон — Советскэ Союзай бэхижэхын ба һалбаран мандахын түлөө дабхар эршэ хүсэтэйгөөр тэмсэхэ гэжэ эрид шиидэнхэй байна.

Залуушуулай Бүхэсоюзна Ленинскэ Коммунистическэ Союзай Центральна Комитет болбол эб найрамдалай тала баригшадай Бүхэдэлхэйн конгрессэй Саг үргэлжын комитедэй уряада гар табихые ба тиин эб найрамдалай болон арадуудай хоорондохи хани барисаанай хэрэгые хамгаалха гэһэн өөрынгөө хэлбэришэгүй дура зориг тухай бүхы советскэ арадтаяа хамта үшөө дахин мэдүүлхые бүхы комсомолецууд ба залуушуулые уряална.

Эб найрамдалай тала баригшадай Бүхэдэлхэйн конгрессэй Саг үргэлжын комитедэй уряада нэгэн һаналаар гартабилга хадаа дай үүдхэгшэ англо-американска этэгээдүүдтэ ба тэдэнтэй нүхэсэгшэдтэ һүр хүсэтэ шэнэ һануулга болохо байна.

Бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдал мандаха болтогой!

Манай түгэс хүсэтэ социалистическэ Эхэ орон мандаха болтогой!

Агуухэ вождь ба багша нүхэр Сталин мандаха болтогой!

ЗАЛУУШУУЛАЙ БҮХЭСОЮЗНА ЛЕНИНСКЭ КОММУНИСТИЧЕСКЭ СОЮЗАЙ ЦЕНТРАЛЬНА КОМИТЕТ.

ЭБ НАЙРАМДАЛЫЕ ХАМГААЛГА—БҮХЫ ДЭЛХЭЙН АРАДУУДАЙ ХЭРЭГ

Атомна зэбсэг хорихо тухай уряа доро гар табилга бүхы орон соомнай эхилээ

Ленинградай ажалшэд эб найрамдалай Сталинска политикые тон халуунаар һайшаана

ЛЕНИНГРАД, июниин 29. (ТАСС). Эб найрамдалай тала баригшадай Бүхэдэлхэйн конгрессэй Саг үргэлжын комитедэй Уряа тушаа СССР-эй Верховно Соведэй Мэдүүлгэдэ зорюулагдаһан суглаанууд Ленинградай предприятинууд дээгүүр олон тоото хүнүүдэй хабаадалгатайгаар боложо байна.

Сталинай нэрэмжэтэ металлическа заводой гидротурбинна цехтэ болоһон суглаан дээрэ ахалагша технолог Н. И. Кондрашин иигэжэ мэдүүлээ:

—СССР-эй Верховно Совет болбол манай бүхы арадай зориг хүсэлые харуулаа. Стокгольмско Уряа болбол шэнэ дай үүдхэгшэдтэ һүрээтэй шанга һануулга мүн. Бүхы дэлхэйн простой хүнүүд эб найрамдал хүсэнэ, тэрээнэй түлөө тэмсэнэ. Эб найрамдалай хүсэнүүд хадаа дайнай хүсэнүүдһээ жэшээлэшэгүй ехэ байна.

СССР-эй Верховно Соведэй Мэдүүлгэдэ зорюулагдаһан суглаанууд болон митингнүүд тус заводой бүхы цехүүдтэ болоо.

«Красный Выборжец» заводой коллектив үдэрэй халаанай һүүлээр трубна цех соо суглараа. Завкомой түрүүлэгшэ Г. Ф. Михайлов партийна комитедэй секретарь нүхэр В. А. Сверчковто үгэ үгөө.

—Бидэ дай хүсэнэгүйбди!—гэжэ үгэ хэлэгшэ мэдүүлээ,—бидэ хадаа бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдалай түлөө тэмсэнэбди. Кореядэ американска империалистнуудай хэһэн агрессиин актые бидэ эрид шууд буруушаанабди.

Суглаанай нэгэн һаналаар баталһан тогтоол соонь предприятиин коллектив хадаа бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдал хамгаалжа байгаа бүхы оронуудай ажалшадай хүсэтэ голостой өөһэдынгөө голосые баяртайгаар нэгэдүүлнэ гэжэ хэлэгдэнэ.

Уранзураашадай творческо конференци нээгдэбэ

Уржадэр Бурят-Монголой Гүрэнэй оперо ба баледэй театрын байшан соо Бурят-Монголой АССР-эй, Якутска АССР-эй, Хабаровска ба Приморско хизаарнуудай, Сахалинска, Иркутска ба Читинскэ областьнуудай уранзураашадай областьнууд хоорондын творческо конференци баярай оршон байдалда нээгдэбэ.

Конференциин эхин дээрэ РСФСР-эй Министрнүүдэй Соведэй дэргэдэхи искусствонуудай хэрэгүүдые эрхилхэ комитедэй түлөөлэгшэ, уранзурагай искусствонуудай эмхи зургаануудай Управлениин начальник нүхэр Руднев үгэ хэлээ. Тэрэ хадаа арадтаа алба хэжэ байдаг, дүлэтэ патриотизмын мэдэрэлээр, манай партида ба тэрээнэй вождь нүхэр Сталинда үнэн сэхэ байлгын ба инаг дурлалай мэдэрэлээр халима дүүрэн Советскэ искусствын амжалтанууд тухай тобшоор хэлэһэн, манай уранзураашадай үмэнэ зогсожо байгаа зорилгонууд тухай хөөрэжэ үгэһэн байна.

Һүүлээрнь СССР-эй Советскэ уранзураашадай Союзай Оргкомитедэй түлөөлэгшэ искусствоведческэ науконуудай кандидат, СССР-эй Уранһайханай Академиин ахалагша научна сотрудник нүхэр Суздалев «Советскэ уранзурагай искусствын байдал ба хүгжэлтэ тухай» элидхэл хээ.

Конференциие нээлгэ дээрэ манай республикын партийна ба олониитын организацинуудай түлөөлэгшэд байлсаа.

Конференци өөрынгөө хүдэлмэрие үргэлжэлүүлжэ байна.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указ

Бурят-Монголой АССР-эй малажал дээрэ хүдэлмэрилжэ байһан хүдөө ажахын мэргэжэлтэд ба хүтэлбэрилхы хүдэлмэрилэгшэдые орденууд ба медальнуудаар шагнаха тухай

Үни удаан жэлдэ эрхим һайнаар ажаллаһанайнь түлөө шагнаха:

«ХҮНДЭЛЭЛЭЙ ТЭМДЭГ» ОРДЕНООР

1. **Буторина** Агния Александровнае — Прибайкальска аймагай Бутуринска зоотехническо-ветеринарна пунктын зоотехник.
2. **Фролов** Алексей Никитовичые — племенной ба ашаглалгын үхэрнүүд болон моридые бэлэдхэхэ ба худалдаха район хоорондын конторые эрхилэгшэ.

«АЖАЛАЙ ШЭН ГАБЬЯАГАИ ТҮЛӨӨ» МЕДАЛЯАР

1. **Артамонов** Сергей Семеновичые—Кяхтын аймагай хүдөө ажахын таһагай главна зоотехник.
2. **Балдаев** Александр Николаевичые — хүдөө ажахын Министрые орлогшо.
3. **Богданов** Александр Георгиевичые — Республиканска ветеринарно-бактериологическа лабораториие даагша.
4. **Кузнецов** Федор Васильевичые — племенной ба ашаглалгын үхэрнүүд болон моридые бэлэдхэхэ ба худалдаха район хоорондын Селенгинскэ конторын зоотехник.
5. **Меркель** Яков Михайловичые — район хоорондын Селенгинскэ ветеринарно-бактериологическа лабораториие даагша.
6. **Преловская** Татьяна Николаевнае — хүдөө ажахын Министерствын зоотехник.
7. **Седов** Маркел Ивановичые — Түнхэнэй аймагай Мондын ветеринарна пунктын начальник.
8. **Ситникова** Вера Дмитриевнае — хүдөө ажахын Министерствын зоотехник.
9. **Танцырев** Иннокентий Максимовичые — район хоорондын Зэдын ветеринарно-бактериологическа лабораториие даагша.
10. **Флоренсова** Надежда Сергеевнае — хүдөө ажахын Министерствын ахалагша зоотехник.
11. **Хилтухинов** Афанасий Даниловичые — хүдөө ажахын Министерствын ахалагша зоотехник.
12. **Холостов** Демьян Федуловичые — Кяхтын аймагай Наушкын ветеринарна пунктын начальник.
13. **Шафиров** Семен Иосифовичые — ветеринарно-зоотехническэ хангалгын республиканска конторые эрхилэгшэ.

«АЖАЛДА ШАЛГАРҺАНАЙ ТҮЛӨӨ» МЕДАЛЯАР

1. **Дорофеев** Николай Николаевичые — Хориин аймагай хүдөө ажахын таһагые даагша.
2. **Желтый** Артем Владимировичые — хүдөө ажахын Министрые орлогшо.
3. **Скорых** Валентина Ильиничнае — республиканска ветеринарно-бактериологическа лабораториие даагша.
4. **Хамаганов** Иван Михайловичые — хүдөө ажахын Министерствын малажалай Управлениин главна зоотехник.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ Н. ШВЕРНИК.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Секретарь А. ГОРКИН.

Москва, Кремль
1950 оной июниин 22.

СССР-эй Верховно Соведэй сессиин материалнуудые ажалшад шудална

ПЕТРОЗАВОДСК. (ТАСС). Карело-Финскэ ССР-эй ажалшад СССР-эй Верховно Соведэй 1-дэхи сессиин хүдэлмэриие угаа ехээр һонирхоно. Предприятинууд дээрэ, эмхи зургаанууд ба колхозуудта сессиин материалнуудые коллективнээр уншана, мүн СССР-эй Гүрэнэй бюджет тухай элидхэлые шудална.

ЭБ НАЙРАМДАЛЫЕ ХАМГААЛГА—БҮХЫ ДЭЛХЭЙН АРАДУУДАЙ ХЭРЭГ МҮН

Атомна зэбсэг хорихо тухай уряа доро гар табилга бухы орон соомнай эхилээ

* *

Эб найрамдалай хусэнууд илагдашагүй

КИЕВ, июниин 29. (ТАСС). Киевскэ областиин колхозно таряашад болбол бүхы советскэ арадай hанал хүсэлые элирхэйлhэн СССР-эй Верховно Соведэй шиидхэбэриие нэгэн hаналаар hайшаана.

Черкасска районой ОГПУ-гэй нэрэмжэтэ колхоздо болоhон суглаан дээрэ колхозой түрүүлэгшэ, СССР-эй Верховно Соведэй депутат Г. Е. Буркацкая иигэжэ мэдүүлээ:

—Бидэнэр, советскэ хүнүүд эб найрамдал хүсэнэбди, манай ажабайдалай бүри hайн, зол жаргалаар бүри ехэ болохынь түлөө эрмэлзэнэбди. Энээн тухай советскэ правительство, манай парти ба инаг түрэл нүхэр Сталин анхарал оролдолго гаргана. Бидэнэр, полинуудай ажалшад энээнэйнь харюуда үйлэдбэри дээрээ шэнэ шэнэ амжалтануудые туйлахабди. Полинууд дээрэмнай үндэр баян ургаса элеэшэжэ байна. Бидэ тэрээниие богони болзор соо, гээлтэ хоротогүйгөөр хуряахабди, хүдөө ажахын продуктнуудые гүрэндэ тушаалгаяа болзорhоонь урид дүүргэхэбди.

Колхознигуудай hанал хүсэлые элирхэйлэн, нүхэр Буркацкая иигэжэ мэдүүлээ: Стокгольмско Уряае дэмжэхэ тушаа СССР-эй Верховно Соведэй Мэдүүлгые колхозно таряашад тон халуунаар дэмжэнэ.

Тальновска районой «Здобуток Жовтня» гэжэ хүдөө ажахын артелиин колхознигуудай суглаан дээрэ колхозой түрүүлэгшэ, СССР-эй Верховно Соведэй депутат нүхэр Ф. И. Дубковецкий иигэжэ мэдүүлээ:

—Эб найрамдалай тала баригшадай Бүхэдэлхэйн конгрессэй Саг үргэлжын комитедэй Уряае дэмжэхэ тушаа СССР-эй Верховно Соведэй Мэдүүлгые бидэнэр ехэхэн баяртайгаар угтаабди. Эрхэ сүлөөдэ дуратай бүхы арадууд бата бэхи эб найрамдалай түлөө тэмсэнэ, тэдэниие манай агууехэ ба хүсэн түгэлдэр Советскэ Союз толгойлно.

Эб найрамдалай түлөө гараа табина

Уржадэр БМАССР-эй 25 жэлэй ойн нэрэмжэтэ сэмбын фабрикада хоёрдохи халаанай хүдэлмэриин дүүрэhэнэй hүүлээр нэхэлгын цехын томо корпусой дэргэдэхи талмай дээрэ олон тоото хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд ба албахаагшад сугларжа, Стокгольмско Уряае дэмжэхэ тухай ССР Союзай Верховно Соведэй Мэдүүлгэдэ зорюулагдаhан митинг болобо.

Эб найрамдал хамгаалгын Советскэ комитедтэ туhалха фабрикын комиссиин түрүүлэгшэ нүхэр Рихтер митингээ нээбэ.

hүүлээрнь, ВКП(б)-гэй Улан-Удын горкомой секретарь нүхэр Н. Н. Логушкинда үгэ үгтөө.

— Нүхэдүүд! Дэлхэйн үнэн сэхэ хүнүүд — гээл нүхэр Логушкин саашань үргэлжэлнэ, — эб найрамдалай түлөө тэмсэл үдэр ерэхэ бүри үргэдэжэ байна. Американска ба английска империалистнууд шэнэ дай үүдхэхын хойноhоо бүхы хүсэ шадалаа гаргана. Теэд, эб найрамдалай түлөө тэмсэгшэдэй фронт улам улам хүсэтэй болоржо байна. Советскэ Союз түрүүтэй демократическа лагерь шуhата дайнай болохогүйн тула эрид шууд тэмсэжэ байна.

Урда Кореяын марионеточно правительство американска империалистнуудай тухиралтаар Корейскэ демократическа республикада добтолон ороо. Тэдэнэй табиhан хорото муухай түсэб буруу hүрэбэ.

Хойто Кореяын арад ба сэрэгүүд ороноо хамгаалгада бүхы хүсэеэ элсүүлээ. Тиин, урбагша Ли Сын Манай сэрэгүүдые хяа hамна сохин, урда Кореяын ажалшадые сүлөөлжэ байна.

Мүнөө Советскэ Союзай ажалшад эб найрамдал хамгаалхын түлөө Стокгольмско Уряа доро гараа табилгые эдэбхитэйгээр эхилбэ. Эхэ оронойнгоо хүсэ шадалые улам хүгжөөхын түлөө тэдэнэр социалистическэ мүрысөө улам үргэдхэнэ. Энээгээрээ үни удаан жэлдэ амгалан тайбан байхын үндэhэ hуури табинабди.

Фабрикын халаанай мастер нүхэр Шиганов иигэжэ мэдүүлээ:

— Бидэнэр эб найрамдалай тала баригшадай Бүхэдэлхэйн конгрессэй Саг үргэлжын комитедэй Стокгольмско Уряада гараа табихаяа энэ митингдэ сугларбабди. Манай гараа табилга хадаа эб найрамдалые наринаар сахилгада ба атомна зэбсэгые хорилгодо ехэхэн аша туhа болохо гэжэ мэдэнэбди.

Манай советскэ правительство дэлхэй дээрэ эб найрамдалай политикые үнэн сэхээр ябуулна. Манай гүрэн ажалшадайнгаа ажана тэниглэн жаргалта байдалые улам бүри hайжаруулна.

Стокгольмско Уряада гараа табиха зуураа, июль hарын даалгабариие халаанаараа бүхы дээрээ 110 процент дүүргэхэ уялга абанабди.

Тэрэшэлэн стахановец Болдохонов, цехын начальник нүхэр Вологова ба бусад митингдэ суглагшадые энэ Уряада нэгэ хүн шэнгеэр гараа табихые уряалба. Тэдэнэр эхэ оронойнгоо аша туhада үйлэдбэриингөө бүтээсые, продукцийнгаа шанарые саг үргэлжэ дээшэлүүлхын, социалистическэ мүрысөөнэй долгиие улам үргэдхэхын түлөө эрид шангаар тэмсэхэ байhанаа мэдүүлнэ.

hүүлээрнь гар табилга угаа ехэ дэбжэлтэтэйгээр эхилбэ.

Б. Дашиев.

Эб найрамдалые хамгаалха нангин тэмсэлдээ илахабди

ИВОЛГА. (**Телефоноор абтаба**). Иволгын аймагай центрын ажалшадай суглаанда 300 гаран хүнүүд сугларба. Тус суглаае эб найрамдалые хамгаалгын Советскэ комитедтэ туhалха хүдөөгэй комиссиин түрүүлэгшэ нүхэр Воробьев нээжэ, элидхэл хэхын тулада эб найрамдалые хамгаалгын Советскэ комитедтэ туhалха республиканска комиссиин түрүүлэгшэ нүхэр Могноновто үгэ үгэнэ.

—Атомна зэбсэгые хориможолхо тухай эб найрамдалай тала баригшадай Бүхэдэлхэйн конгрессэй Саг үргэлжын комитедэй Уряада гар табилгын ехэ кампани орон соомнай хяана хаанагүй эхилбэ,— гээд нүхэр Могнонов хэлэбэ. — Дэлхэйн хоёрдохи дайнай аюул зоболонгые арад зон үшөө мартаагүй байха юм. Тиимэhээ, дэлхэй дээрэхи бүхы үнэн сэхэ хүнүүд шэнэ дай үүдхэхэ ябалалда hаад хэхээр эрид шиидэнги байнад.

Эб найрамдалые хамгаалха гэhэн уряа доро гараа табихадаа бидэнэр, советскэ хүнүүд хадаа ерээдүйнгөө зол жаргалай түлөө, социалистическэ Эхэ ороноо улам хүсэтэй болгохын түлөө, коммунизм байгуулалтые бүри түргэдхэхын түлөө гараа табина гээшэбди.

Саашань нүхэр Могнонов болбол энэ кампанитай дашарамдуулан ажалайнгаа бүтээсые дээшэлүүлхые, социалистическэ мүрысөөе үргэнөөр дэлгэрүүлхые суглаанда хабаадагшадые уряалба.

Элидхэлэй hүүлээр суглаанда хабаадагша хэдэн олон хүнүүд hубарилдан трибуна дээрэ гаража, тон шанга, сэдьхэл хүдэлгэмэ үгэнүүдые хэлэhэн байна.

ВЛКСМ-эй айкомой секретарь нүхэр Шайдуров иигэжэ хэлэбэ:

—Англо-американска империалистнууд даншье hэнгэргүйгөөр, даншье шунахайгаар шэнэ дайе үүдхэжэ байнад. Тэдэн дайнай провокацинуудые хэнэд, сэрэгэйнгээ бюджедүүдые айхабтар ехэ болоторонь үргэнэ. Американска империалистнууд болбол Корейдэ дай үүдхээд байна.

Бидэнэр тэнхээгүй hула байhандаа айжа, дайн сэрэгые буруушаана бэшэбди, харин бүхэдэлхэйн прогрессивнэ хүн түрэлтэнэй амар амгалан байхын түлөө дайнда эсэргүүгээр тэмсэнэбди. «Господинууд, болгоожо мэдэгты! Хожомынь халагалха, шаналха байхат» гэжэ дай үүдхэгшэдтэ советскэ арад хатуу шангаар мэдүүлнэ.

Би болбол эб найрамдалые хамгаалха уряада гараа табихыень манай аймагай бүхы ажалшадые комсомольско организациин зүгhөө уряалнаб.

Эб найрамдалые хамгаалха нангин тэмсэлдээ бидэнэр заабол илахабди. Яахадааб гэхэдэ, бидэнэй эб найрамдалай хэрэгые хүтэлбэрилэгшэ агуухэ Сталин ударидажа ябана.

Тэрээнэй hүүлээр үгэ хэлэhэн Социалистическэ Ажалай Герой нүхэр Будацырен Тугутов иигэжэ мэдүүлбэ.

—Дайнай хойто тээхи үедэ арадайнгаа ажахые hэргээн бодхоохо ба хүгжөөн дэбжээхэ хэрэгтэ Советскэ арад айхабтар ехэ амжалтануудые туйлаhан байна. Эдэ амжалнуудтамнай хоро шараа бусалhан хариин хархис империалистнууд СССР ба арадай демократиин оронуудта дайгаар добтолон орохоёо hананад.

Дэлхэйн хоёрдохи дайнай үедэ миний хүбүүн Эхэ ороноо хамгаалжа ябатараа алуулhан байгаа. Теэд, мүнөө бүхы дэлхэй дээрэхи эхэ эсэгэнүүд болбол дайн шэнги айхабтар аюул дахин бү дабтагдаhай гэжэ hүгэдэжэ ябанад. Би хадаа эб найрамдалые хамгаалха гэhэн уряа доро бултадаа гараа табихыень үрэтэй бэетэй хүн бүхэниие, бүхы үнэн сэхэ гражданинуудые уряалха байнаб.

Трибуна дээрэ Иволгын дунда hургуулиин багша нүхэр Круглова гарана.

— Немецко-фашистска алууршад ба дээрмэшэд болбол hая дүүрэhэн дайнда манай арадай тон ехэ культурна баялигые үгы хэжэ, үнэhэн тоборог болгоhон байгаа гээд тэрэ хэлэбэ.—Тэдэнэр сагзуураар эзэлhэн территори дээрээ 82 мянган эхин hургуулинуудые, 1520 техникумуудые, 334 дээдэ hургуулинуудые, 427 музейнүүдые ба бэшэ культурна эмхи зургаануудые үгы хэhэн байна.

Советскэ культурын — дэлхэй дээрэхи эгээ түрүү культурын улам ехээр мандахын тулада дайн сэрэгтэ эсэргүү, эб найрамдалай түлөө тэмсэлые шангадхая.

Сталин бидэниие толгойлон ябана. Сталинай туг доро энэ тэмсэлдээ илахабди—гээд үгэеэ дүүргэнэ.

Тэрээнэй hүүлээр аймпотребсоюзай худалдаа наймаанай таhагые даагша нүхэр Сагадаров, ВКП(б)-гэй айкомой секретарь нүхэр Цырендоржиев ба бусад үгэ хэлэбэд.

Суглаан болбол СССР-эй Верховно Соведэй шиидхэбэриие, эб найрамдалые хамгаалгын Советскэ комитедэй пленумэй резолюциие hайшааhан, эб найрамдалай тала баригшадай Бүхэдэлхэйн конгрессэй Саг үргэлжын комитедэй уряада бултаараа гар табихые, ажалайнгаа бүтээсые дээшэлүүлхые уряалhан тогтоол гаргаба.

Суглаа дүүрэhэн дары эб найрамдалые хамгаалгын уряада гар табилган эхилбэ. Эгээ түрүүлэн тэрэ уряа доро «Эхэ-Герой» Худякова, Социалистическэ Ажалай Герой Тугутов гэгшэд гарнуудаа табиба.

А. Нагасаев.

И. В. СТАЛИНДА АМАРШАЛГАНУУД

Нүхэр И. В. Сталинай 70 наhанай ойтой дашарамдуулан партийна, советскэ болон олониитын организацинуудhаа, ажалшадай коллективууд, Советскэ Союзай гражданинууд гүрэнэй ниитын организацинууд ба хилын саанахи элдэб нюурнуудhаа И. В. Сталинай нэрэ дээрэ олон тоото амаршалтанууд ороhон байна.

Олон удаан жэлнүүдтэ элүүр энхэ ажаhуухыень нүхэр Сталинда бүхы зүрхэнhөө хүсэhэн амаршалнуудые хүргэбэ:

Свердловско областиин Поклевско hээнэ дараагын фабрикын хүдэлмэришэд, инженернүүд, технигүүд ба албахаагшад;

Узбекскэ ССР-эй Наманганска областиин Буэскэ МТС-эй хүдэлмэришэд ба албахаагшадай коллектив;

Ростовско областиин Аксайска МТС-эй хүдэлмэришэд, албахаагшад, комбайнернууд ба трактористнуудай коллектив;

Хойто-Осетинскэ АССР-эй прокуратурын, юстициин Министерствын ба Верховно сүүдэй хүдэлмэрилэгшэдэй суглаан;

Алма-Атинска кинотехникумэй hурагшад ба багшанар;

«Маяк революции» гэжэ Пензенскэ саарhанай фабрикын хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэдэй коллектив;

Таллинска зуруулай фабрикын хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэдэй коллектив;

Ростовско профсоюзуудай областной Совет;

«Азизбековнефть» трестын компрессорнэ ажахын хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэдэй коллектив;

«Челябэнергиин» хүдэлмэришэд, албахаагшад ба инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэдэй суглаан;

Брянска модоной ажахын институдай научна хүдэлмэрилэгшэд, студентнүүд, хүдэлмэришэд ба албахаагшад;

Пермскэ түмэрзамай Кунгур станциин хүдэлмэришэд инженернүүд, технигүүд ба албахаагшад;

«Вильна Украина» гэжэ Львовско областной газетын редакциин хүдэлмэрилэгшэдэй коллектив;

РСФСР-эй хүдөө ажахын Министерствын Симферопольско плодопитомническо совхозой хүдэлмэришэд, албахаагшад ба мэргэжэлтэд;

Дрогобычско областиин Добромильско «Заготзерно» пунктын хүдэлмэришэд ба албахаагшадай коллектив;

Днепропетровско областиин «Брянский» совхозой хүдэлмэришэд, албахаагшад ба мэргэжэлтэд;

Кобринско консервын заводой хүдэлмэришэд, албахаагшад ба инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд;

Горьковско областиин Первомайска районой, «Ленинские всходы» колхозой колхознигууд;

Пензенскэ «Победа» совхозой хүдэлмэришэд, мэргэжэлтэд ба албахаагшад;

Научно-популярна фильмнүүдэй Свердловско киностудиин хүдэлмэришэд, творческо хүдэлмэрилэгшэд, инженернүүд ба технигүүд;

Эстонско ССР-эй Тартумаска уездын, Кавасту волостиин эдэбхитэдэй суглаан;

Сталинградска түмэрзамай Котельниково станциин паровозно депогой хүдэлмэришэд ба албахаагшадай коллектив;

«Транссвязь» гэжэ Харьковска электротехническэ заводой хүдэлмэришэд, инженернүүд, технигүүд ба албахаагшад;

Кишиневскэ түмэрзамай Бессарабска отделениин хүдэлмэришэд албахаагшад ба инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэдэй коллектив;

Томско түмэрзамай Барнаул станциин вагонно депогой хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд ба албахаагшад;

Харьковска гүрэнэй театральна институдай профессорнууд багшанар, студентнүүд ба сотруднигуудай коллектив;

Белорусска ССР-эй наукануудай Академиин түүхын институдай научна хүдэлмэрилэгшэдэй коллектив;

Казахстанай КП(б)-гэй Кокчетавска горком ба ажалшадай депутадуудай городской Соведэй гүйсэдком;

Профсоюзуудай Орловско областной Совет;

Улаан Армиин нэрэмжэтэ Арженска сэмбын фабрикын хүдэлмэришэд, албахаагшад, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэдэй коллектив;

Архангельск городой мяханай комбинадай хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд ба албахаагшад;

ВКП(б)-гэй Чапаевска горком ба ажалшадай депутадуудай городской Соведэй гүйсэдком;

ВКП(б)-гэй Керченскэ горком ба ажалшадай депутадуудай городской Соведэй гүйсэдком;

Украинын КП(б)-гэй Сталинска обком ба ажалшадай депутадуудай областной Соведэй гүйсэдком;

«Прокопьевскшахтострой» трестын хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд ба албахаагшад;

ВЦСПС-эй Минскэ профессиональна хүдэлөөнэй hургуулиин hурагшад, багшанар ба студентнүүдэй коллектив;

Белорусска ССР-эй элүүрые хамгаалха Министерствын сотруднигууд;

Московско областиин Кимовскэ районой, Новопутьска МТС-эй хүдэлмэрилэгшэд ба «Новый путь» колхозой колхознигуудай суглаан;

Швеци, Шеллефтео, Вестерботтенэй коммунистическэ организаци;

Итали, Червиньяно секциин коммунистнууд;

Германиин Социалистическэ единэ партиин Шверин городской организациин гэшүүд;

Германи, Мансфельд городой гражданинуудай суглаан;

Болгари, «Марица» гэжэ электроцентраль ба «Марица» шахтын хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд;

Болгари, Плевен городой «Лев» гэжэ гүрэнэй цементнэ заводой хүдэлмэришэд ба албахаагшад;

Болгари, Балчишска околиин Бакленой тосхоной hуурин зон;

Болгари, «Димитров-Запад» гэжэ шахтын хүдэлмэришэд, албахаагшад, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд;

Болгари, Бургас городой пристаниин хүдэлмэрилэгшэд;

Софийска ветеринарна институдай научна хүдэлмэрилэгшэд, хүдэлмэришэд ба албахаагшад;

Чехословаки, Замберк городой, «Орбан» гэжэ национальна предприятиин хүдэлмэришэд ба албахаагшад;

Чехословаки, Оломоуца городой түмэрзамайхид;

Прага городой «Тесла» гэжэ радиозаводой хүдэлмэришэд ба албахаагшадай коллектив;

Сталинай нэрэмжэтэ Ажалай Улаан Тугай ордено Чирчикскэ комбинадай хүдэлмэришэд, инженернүүд, технигүүд ба албахаагшад;

Белгородско консервын комбинадай хүдэлмэришэд, инженернүүд, технигүүд ба албахаагшад;

Ажалай Улаан Тугай ордено Белорусска хүдөө ажахын Академиин профессорнууд багшанар, студентнүүд ба албахаагшадай коллектив;

Рязанска педагогическа училищиин студентнүүд, профессорско-багшанарай состав, хүдэлмэришэд ба албахаагшад;

ВКП(б)-гэй Абаканска горком ба ажалшадай депутадуудай городской Соведэй гүйсэдком;

Дзержинскиин нэрэмжэтэ Ленинэй ордено ба Суворовой ордено артиллерийскэ Академиин личнэ состав;

«Вороприбор» заводой хүдэлмэришэд, инженернүүд, технигүүд ба албахаагшад;

«Несветайантрацит» гэжэ Ленинэй ордено трестын инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэдэй суглаан;

Ростов-на-Дону городой предприятинуудай стахановецууд ба сэрэгэй частьнуудай түлөөлэгшэдэй хабаадалгатай областной ба городской партийна, советскэ болон олониитын организацинуудай баярай суглаан;

(Үргэлжэлэлынь хожом гараха).

Татарска АССР-эй промышленностиин, хүдөө ажахын, наукын, культурын ба искусствын хүдэлмэрилэгшэдые ордену́уд болон медальнуудаар шагнаалга

Татарска АССР-эй гушан жэлэй ойтой дашарамдуулан, мүн промышленностиие, хүдөө ажахые, наукые, культурые болон искусствые хүгжөөлтэдэ амжалтануудые туйлаhантайнь дашарамдуулан СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй 1950 оной июниин 24-нэй Указаар республикын ехэхэн бүлэг хүдэлмэрилэгшэд шагнагдаба.

Ленинэй орденоор: Горбуновой нэрэмжэтэ заводой токарь В. И. Абраменко, Татарска АССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ М. З. Азизов, СССР-эй наукануудай академиин Казанска филиалай Президиумэй түрүүлэгшэ А. Е. Арбузов, ВКП(б)-гэй Буинска райкомой нэгэдэхи секретарь Ш. А. Ахтямов, Казанска селекционно станциин ахалагша научна сотрудник Х. Х. Байчуров, Чистопольско часай заводой слесарь А. П. Груздев, ВКП(б)-гэй Верхне-Услонско райкомой нэгэдэхи секретарь И. И. Данилов, Татарска АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй түрүүлэгшэ Г. А. Динмухаметов, композитор, Казанска гүрэнэй консерваториин директор Н. Г. Жиганов, Кайбицкэ районой Муралинска МТС-эй комбайнер Р. К. Калимуллин, ВКП(б)-гэй Кукморска райкомой нэгэдэхи секретарь А. С. Кашаев, С. М. Кировэй нэрэмжэтэ Казанска Гүрэнэй Химико-технологическа институдай директор Л. М. Козлов, ВКП(б)-гэй ЦК-hаа Горбуновой нэрэмжэтэ завод дээрэ байгаа парторг Л. Н. Котов, В. И. Ленинэй нэрэмжэтэ Казанска льнокомбинадай ткачиха Н. И. Лаврентьева, Ленинэй ордено Казанска меховой комбинадай № 1 меховой фабрикын хүдэлмэришэн А. Л. Латыпова, ВКП(б)-гэй Татарска Обкомой нэгэдэхи секретарь З. И. Муратов, профессор, врачуудай мэргэжэлые дээшэлүүлхэ В. И. Ленинэй нэрэмжэтэ институдай нюдэнэй үбшэнүүдэй кафедрые даагша А. Н. Мурзин, Вахитовай нэрэмжэтэ Казанска өөхэ-тоhоной комбинадай хүдэлмэришэн И. А. Пургина, Татарска АССР-эй Арадай артистка М. М. Рахманкулова, шлифовальщик Д. С. Розанов, ВКП(б)-гэй Аксубаевска райкомой нэгэдэхи секретарь Г. Г. Романов, Казанска түмэр харгын Юдино станциин паровозно депогой хүдэлмэришэн Салях Саляхутдинов, Кызыл-Юлска районой «Тукай Кырлай» колхозой түрүүлэгшэ Ф. З. Сафина, Сармановска районой Карамалинска МТС-эй трактористка Ф. С. Сираева, Казань городой нэгэдэхи городской больницын врач З. А. Тихомирова, Апастовско районой Давликеевскэ МТС-эй комбайнер З. Ф. Фатыхов, токарь Г. А. Хохлов, Атнинска районой Кировэй нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ Г. Ш. Шакиров, ВКП(б)-гэй ЦК-гэй дэргэдэхи курсануудта hурагша, Татарска АССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ байhан С. М. Шарафеев, заводой директор, Н. М. Шиаков гэгшэд шагнагдаба.

Ажалай Улаан Тугай орденоор 341 хүн, «Хүндэлэлэй тэмдэг» орденоор —675 хүн, «Ажалай шэн габьяагай түлөө» медаляар—293 хүн, «Ажалдаа шалгарhанай түлөө» медаляар — 424 хүн шагнагдаhан байна. (ТАСС).

Уранзураашадай областьнууд хоорондын творческо конференци

*

(РСФСР-эй уран зурагай искусствонуудай эмхи зургаануудай Управлениин начальник нүхэр В. В. Рудневтай хөөрэлдөөн)

* *

Мүнөө Улан-Удэ городто нээгдээд байгаа уранзураашадай областьнууд хоорондын творческо конференци болбол манай ороной уранhайханай ажабайдалда ехэ удхашанартай юм. Тус конференцидэ Советскэ Союзай холын районуудай—Иркутска, Читинскэ ба Сахалинска областьнуудай, Хабаровска хизаарай, Бурят-Монголой ба Якутска автономно республикануудай уранзураашад суглараа.

Конференци дээрэ советскэ искусствын хүгжэлтэ тухай асуудалнууд зүбшэн хэлсэгдэхэ ба тусгаар эмхидхэгдэhэн выставкэдэ табигдаhан уранзурагууд харагдаха байна.

РСФСР-эй Министрнүүдэй Соведэй дэргэдэхи искусствонуудай хэрэгые эрхилхэ Комитет энэ конференциие зарлаха зуураа, холын районуудай ба национальна автономно республикануудай уранзураашадай творческо хүдэлмэриинь туhалха, тэдэнэрые советскэ искусствын шэнэ амжалтануудтай ба хүгжэлтэтэй танилсуулха, уранзураашадай эрилтэ хүсэлнүүдые гүнзэгыгөөр мэдэхэ гэhэн зорилго табиhан байха юм.

Выставкэдэ табигдаhан зурагууд юу харуулнаб гэхэдэ, советскэ искусство хадаа манай холыншье районуудта амжалтатайгаар, социалистическэ реализмын замаар хүгжэжэ байна, уранзураашад өөhэдынгөө мэргэжэлые таhалгаряагүйгөөр дээшэлүүлжэ байна, тэдээнэй зохёолнуудай идейнэ ба культурна хэмжээ таhалгаряагүйгөөр ургажа байна гэжэ харуулна.

Выставкэдэ табигдаhан зурагуудай олонхи дээрэнь мүнөө үеын бодото байдал, советскэ хүнүүдэй шэн зоригто ажал, манай орон дотор хэгдэhэн агууехэ шэнэдхэн байгуулга харагдана. Зурагууд болбол техническэ талаараа бултадаа hайнаар зурагдаhан бэшэ болобошье, манай Эхэ орондо, түрэл газар нютагуудтаа инаглан дурлалаар халима дүүрэн.

Творческо конференци ба зурагуудай выставкэ болбол капиталистическэ оронуудта буржуазна культурын улам доошоо унажа байхада манай советскэ искусство үдэрhөө үдэртэ урган хүгжэжэ байна гэжэ харуулна.

Советскэ уранзураашадай үмэнэ арюун hайхан зорилгонууд табигданха. Тэдэнэр хадаа бүхы советскэ арадтай хамта коммунизм байгуулгын агуехэ хэрэгтэ эдэбхитэйгээр хабаадана. Энэ хадаа уранзураашадай творческо ажалда шэн зориг түрүүлнэ.

Тус конференци Бурят-Монголой республикын столица—Улан-Удэ городто үнгэргэгдэжэ байhаниинь hайшаалтай байна.

Энэ гоё hайхан, уранзурагуудай музейтэй, оперно ба драматическа театрнуудтай, филармонитой, дээдэ hургуулинуудтай ба бусад олон культурна эмхи зургаануудтай энэ город хадаа hаяхан, гушаад жэлэй саада тээ дүлии балай, сүлэлгын, ядарал зоболонгой газар байгаа hэн гэхэдэ мүнөө этигэхэнь бэрхэтэй.

Бурят-Монголой уранзураашадай hүүлэй үедэ туйлаhан амжалтануудые харахада намда, РСФСР-эй Министрнүүдэй Соведэй дэргэдэхи искусствонуудай хэрэгүүдые эрхилхэ комитедэй түлөөлэгшэдэ ехэл hайн hайхан ба баясамаар байна. Сэхыень хэлэхэдэ, эндэхи уранзураашадай урда байгаа үргэн ехэ арга боломжонуудые харахадаа атаархамаар. Тэдэнэй урда хэды шэнээн олон ба hонин темэнүүл байна гээшэб!

Забайкалиин жабхаланта hайхан байгаали, тунгалаг сэгээн Байгал, Саянай ба Хамар Дабаанай үргэн үндэр ууланууд, доцхон түргэн урасхалта гол мүрэнүүд, хизааргүй үргэн таланууд, номин ногоон ой тайга—эдэ бүгэдэ хадаа бидэниие, советскэ уранзураашадые hонирхуулха байна, юуб гэбэл, энэ байгаали хадаа советскэ хүнүүдэй гараар гайхалтай түргэнөөр хубилжа байна, алхам бүхэндэмнай шэнэ ажабайдал амилжа байна. Дүлии тайга соогуур шэнэ харгы татагдана, хада уулануудта шахтанууд ба руднигууд бии болоно, түргэн урасхалта гол мүрэнүүд дээгүүр электростанцинууд байгуулагдана, уужам талаар колхозуудай тарян далай долгилно, колхозно гүүртэнүүдэй үй түмэн малнууд жииган бэлшэнэ.

Бурят-Монголой уранзураашадай зорилго юуб гэбэл, Забайкалиин шэнэдхэгдэhэн ажабайдалые, энэ ажабайдалые шэнэдхэhэн хүнүүдые зүб hайнаар, уран гоёор зураглан харуулха ябадал болоно.

Конференци хадаа шэнэ темэнүүдые шэлэн олохо ябадалдань, творческо олон асуудалнуудые шиидхэлгэдэнь уранзураашадта туhалжа, шэнэ шэнэ амжалтануудта тэдэниие зоригжуулха байhаниинь дамжагүй.

Мүнөө областьнууд хоорондын выставкэдэ хабаадажа байгшад сооhоо нилээд олон хүн хожомоо республиканска болон Бүхэсоюзна выставкэнүүдтэ хабаадаха байха.

Большевистскэ парти ба советскэ правительство болбол эгээ энээниие манай уранзураашадhаа хүлеэнэ. Уранзураашадай hайн ба аша үрэ ехэтэй ажал болбол парти ба правительствын, нүхэр Сталинай зүгhөө искусствын хүдэлмэрилэгшэдтэ, тэрэ тоодо уран зурагай искусствын хүдэлмэрилэгшэдтэ хандуулжа байгаа үдэр бүриин анхарал оролдолгодо эрхим харюу боложо шадаха байна.

Бурят-Монголой АССР-эй 1950 оной Гүрэнэй бюджет тухай ба БМАССР-эй 1949 оной бюджедэй гүйсэдхэл тухай

Бурят-Монголой АССР-эй финанснуудай Министр К. М. МАДАЕВАЙ элидхэлhээ

1949 ондо БМАССР-эй бюджедэй дүүргэлтын дүнгүүд

Нүхэд депутадууд! Бүхы депутадуудай нэгэн hаналта hайшаалга доро СССР-эй Верховно Соведэй нэгэдэхи сессеэр баталагдаhан 1950 оной СССР-эй Гүрэнэй бюджет болбол манай Эхэ ороной арадай ажахын бүри ехэ хүсэтэй дэбжэлтые ба хүсэ шадалайнь бэхижэлтые шухала хэрэгтэй болохо мүнгэн зөөреэр хангана. Энэ бюджет хадаа союзна ба автономно республикануудай экономико болон культурын дам саашаа хүгжэхэ ябадалда бүримүһэн зохилдоно, ленинско-сталинска национальна политикын принципүүдэй хэлбэришэгүйгөөр бэелүүлэгдэжэ байhан тухай эли тодоор гэршэлнэ.

Ленин — Сталинай партиин эмхидхэлэй асари ехэ хүдэлмэри, ниитэ зоной ажалай угаа ехэ дэбжэлтэ, тэдээнэй дүлэтэ патриотизм, тэдээнэй морально-политическэ нэгэдэл хадаа социалистическэ экономикын саг үргэлжын хүгжэлтын ба ажалшадай материальна тэниглэн байдалай ургалтын үндэhэ hууринь болодог. СССР-эй арадай ажахые hэргээн бодхоолгын ба хүгжөөлгын дайнай хойто тээхи сталинска табанжэлэй дүрбэн жэлэйнь түсэбые амжалтатайгаар дүүргэhэн ушар энээн тухай тодо hонороор хэлэжэ үгэнэ.

Бурят-Монголой ажалшад болбол агуу ехэ Советскэ Союзай арадуудай эбтэй нэгэдэмэл бүлэ соо, большевистскэ партиин, советскэ правительствын ба нүхэр Сталинай өөрын эсэшэ сусашагүй анхарал оролдолгын ба угаа ехэ туhаламжын ашаар үнгэрэгшэ 1949 ондо тэрэшэлэн ажахы ба культураа улам саашань дэбжээhэн байха юм.

Республикын промышленность табанжэлэй дүрбэдэхи жэлэйнь түсэбые худалдаанай-оптово сэнгүүдээр 106,1 процент дүүргээ. 1949 ондо бүхы промышленностиин валова продукциин хэмжээн дайнай урда тээхи 1940 онойхитой жэшээлбэл 60,8 процентээр ехэ болоо.

Үнгэрөөшэ жэл хүдөө ажахыда зарим тэды hайн аша үрэнүүд туйлагдаа. Нёдондо жэлдэ республикын колхозуудта ороohото культурануудай валова суглуулга 1947 онойхиhоо 2,5 миллион пүүд гэхэ гү, али 15,9 процент ехэ болоо. Энэ хадаа гүрэндэ таряа тушаалгын түсэбые болзорhоонь урда дүүргэхэ арга олгобо. Колхозуудта ба гүрэнэй кооперативна ажахынуудта ниитын малай тоо толгойе олошоруулха түсэб дайнай урда тээхи хэмжээе үлүүлэн гараад, 1940 онойхитой жэшээлбэл 104,1 процент болоод байна.

Промышленность ба хүдөө ажахын хүгжэн дэбжэхэтэй хамта Бурят-Монголой АССР-эй ажалшадай культурна хэмжээн ба тэниглэн байдал шууд дээшэлжэ байна. Һургуулинууд, медицинскэ ба культурно-гэгээрэлэй эмхи зургаанууд олон болонхой. Ленинэй орденто оперо ба баледэй Бурят-Монголой театрын шэнэ байшан баригдажа дүүргүүтэй байна.

Үнгэрhэн жэлдэ коммунальна предприятинууд олон болоо. 45 мянган квадратна метр гэр байрын талмай ашаглалгада оруулагдаа. Худалдаа наймаанай организацинуудай хүдэлмэри hайжараа, тэдээнэй тоонь олошороо, нёдондо жэлдэ саада жэлэйхиhээ 22 процент ехээр эд бараан арад зондо худалдагдаа.

Эдэ амжалтануудай хажуугаар нёдондо жэлдэ ажахын зарим hалбаринуудта ба нютагай Соведүүдэй хүдэлмэринүүдтэ ехэ дутагдалнууд бии байгаа. Тэдэ дутагдалнуудынь бюджедэй дүүргэлтэдэ муугаар нүлөөлhэн байна.

Республикын гүрэнэй бюджет 1949 он соо олзо доходуудай талаар 237 миллион 564 мянган түхэригөөр гэхэ гү, али 99,7 процент, гаргашануудай талаар — 229 миллион 647 мянган түхэригөөр гэхэ гү, али 99,8 процент, тиин гаргашануудта орходоо олзо доходуудынь 7 миллион 917 мянган түхэриг үлүүгээр дүүргэгдэhэн байха юм.

Бюджедэй оршын тала юундэ дутуугаар дүүргэгдэhэн байгааб гэхэдэ, гүрэнэй бүхы олзо доходуудта 112 миллион 800 мянган түхэриг, тэрээнэй тоодо 106 миллион 400 мянган түхэриг эрьесын налогhоо дутуугаар орохон байна.

БМАССР-эй Верховно Соведэй бүри табадахи сесси дээрэ бюджедэй үмэнэ зарим предприятинууд ба организацинуудай уялгануудаа хангалтагүйгөөр дүүргэжэ байгаашань тэмдэглэгдээ hэн. Гэбэшье, хэдэ хэдэн предприятинуудай хүтэлбэрилэгшэд депутадуудай эдэ шүүмжэлэл ба ажаглалтануудhаа зохихо тобшолол хээгүй. Тиимэ хүтэлбэрилэгшэдэй тоодо нүхэр Сарбаев (мяха консервын комбинат) ороно. Энэ предприяти эрьесын налогой 78 миллион 100 мянган түхэриг дутуу оруулhан байна. Нүхэр Беляев («Востокзаготзерно»), энэ хадаа эрьесын налогой 11 миллион 800 мянган түхэриг дутуу оруулhан байна. Нүхэр Панов (Маслопромой трест), нүхэр Закс (Рыбсбыт), нүхэр Пизёлкин (пивозавод), нүхэр Багдасаров (нефтесбыт) гэгшэд эрьесын налогой талаар хододоо үрьтэжэ байдаг.

БМАССР-эй Министрнүүдэй Соведэй дэргэдэхи кинофикациин Управлениин (Управлениин начальник нүхэр Можаров) предприятинуудые тусгаар тэмдэглэхэ зэргэтэй. Нёдондо жэл киногой налогые 2 миллион 500 түхэриг дутуугаар оруулhан байна.

Мүнгэ түлэлгын гүрэнэй журамые хэды болотор эбдэжэ байхабта гэжэ эдэ мэтын хүтэлбэрилэгшэдhөө асуубал зүйтэй байна бшуу.

Эрьесын налогой түсэбэй дүүргэгдээгүйн түлөө мүн финансова органуудшье зэмэтэй байха юм. Юуб гэбэл, тэдэн үйлэдбэриин ба эд бараанай эрьесын хойноhоо, түлэлгын журамые бэхижүүлхын хойноhоо hулаар хиналта хангаhан байна.

1950 оной республикын гүрэнэй бюджедэй проект тухай хэлэхэмни.

Бурят-Монголой АССР-эй 1950 оной Гүрэнэй бюджет

Бурят-Монголой АССР-эй 1950 оной Гүрэнэй бюджедэй проект болбол арадай ажахын түсэбтэй таарууллгаар зохёогдоод, орошо ба гаргашын талаар 245 миллион 105 мянган түхэригэй хэмжээтэйгээр БМАССР-эй Верховно Соведэй баталамжада республикын Министрнүүдэй Соведээр табигдана. Тиихэдээ 1951 оной январиин 1-дэ 7 миллион 917 мянган түхэриг бюджетнэ мүнгэн урда жэл үлэжэ тэрэ жэлдээ орохо байна.

1949 онойхитой сасуулбал мүнөө жэлэй гүрэнэй бюджет 6,8 процентээр гэхэ гү, али 15 миллион 503 мянган түхэригөөр, мүн дайнай урда тээхи 1940 онойхиhоо 2 дахин ехэ болоно. Иимэ ургалта болбол арадай ажахын түсэбөөр ба бюджедээр хараалагдаhан бүхы хэмжээ-ябуулгануудые мүнгөөр дүүрэн хангана, Бурят-Монголой АССР-эй ажахы ба культурын дам саашанхи хүгжэлтые хангана.

Бурят-Монголой АССР-эй 1950 оной Гүрэнэй бюджедэй олзо доходууд

Олзо доходууд гол гол источнигуудаар иимэ хэмжээгээр хараалагдана:

	мянган түхэригөөр:
Эрьесын налогhоо орохо мүнгэн	59.127
Гүрэнэй предприятинууд ба организацинуудай олзоhоо орохо мүнгэн	14.236
Предприятинууд ба организацинуудhаа орохо олзын ба бэшэ налогууд	23.490
Арад зонhоо орохо гүрэнэй налогуудай мүнгэн	74.531
Нютагай налогууд	15.313
Гүрэнэй урьhаламжануудhаа орохо мүнгэн	54.912
Бэшэ тээhээ орохо мүнгэн	3.541

Эрьесын налогhоо орохо мүнгэн болбол бүхы бюджедэй 24,1 процентнь болодог ба олзо доходой шиидхэхы хубинь болодог байна.

Социалистическэ ажахыhаа гүрэнэй бюджедтэ орохо доходуудай мүн нэгэн шухала хуби болбол гүрэнэй предприятинуудай олзоhоо орохо мүнгэн болоно, тэрэ мүнгэн болбол нёдондо жэлэйхидэ орходоо 5 миллион 800 мянган түхэриг үлүүгээр орохо ёhотой.

Олзоhоо бюджедтэ мүнгэ оролго гүрэнэй предприятинуудта нөөсэлгэ ямараар хэгдэhэнтэй барисаатай байна.

Гэбэшье, республикын зарим предприятинууд ба ажахын организацинууд үйлэдбэриингөө программануудые, продукци худалдалгын, эд товарай эрьесын түсэбүүдые, өөрын үнэ сэнгые химдаруулха даалгабаринуудые ба бюджедэй урдахи уялгануудаа саг үргэлжэ дүүргэдэггүй, ассортиментын талаар түсэбөө дүүргэхын түлөө, үндэр шанарай түлөө тэмсэл ябуулдаггүй ба аша үрэгүй гаргашануудые хэдэг байна.

Жэшээлхэдэ, эдеэ хоолой промышленностиин Министерствын предприятинууд мүнгэ суглуулха түсэбөө дүүргээгүй, тиин бюджедтэ нёдондо жэл 452 мянган 300 түхэриг дутуугаар оруулhан байха юм. Эдеэ хоолой промышленностиин Министерство (министр—депутат нүхэр Красильников) гээгдэжэ ябаа предприятинуудай хүдэлмэридэ анхаралаа тон багаар хандуулдаг, тэдээнэй гарзада орохон шалтагаануудые уудалан гаргадаггүй, тэдэ предприятинуудай үйлэдбэриин ажал-ябуулгые hайжаруулха хэмжээнүүдые абадаггүй.

Мүн, аймагуудай эдеэ хоолой промышленностьдахи хэрэгшье энээнhээ дээрэ бэшэ байдалтай. 14 пищекомбинадуудай 9-ниинь 415 мянган түхэригэй гарзатайгаар үнгэрэгшэ жэлые дүүргэhэн байна.

БМАССР-эй Верховно Соведэй V сесси дээрэ нютагай промышленностиин Министерствын ажал-ябуулга зүбөөр шүүмжэлэгдэhэн байгаа. Гэбэшье, нютагай промышленностиин Министерство (министр нүхэр Гурьянов) депутадуудай энэ шүүмжэлэлhээ зохихо тобшололнуудые хээгүй, хүдэлмэридөө байгаа горьтойхон дутагдалнуудые зайлуулаагүй, предприяти бүхэнэй ашагта хүдэлмэриие хангаагүй, тиимэhээ энэ Министерство дотор бүхыдэнь абажа харабал, үйлэдбэриин программа 2,8 процент дутуугаар дүүргэгдэhэн байна.

Нютагай промышленностиин Министерство болбол яахадаа гарзатайгаар хүдэлжэ байhанайнгаа шалтагаание уудалан олохо, ашагтайгаар хүдэлмэрилхые хангахаар тодорхой хэмжээ-ябуулгануудые хараалан зохёохо ёhотой.

БМАССР-эй коммунальна ажахын Министерство (Министрые орлогшо нүхэр Полозов) республикын коммунальна ажахые хүгжөөхэ хэрэгые ёhотой hайнаар хүтэлбэрилөөгүй, шухала хэрэгтэй үүсхэл гаргаагүй. 1949 ондо капитальна хүдэлмэринүүдэй түсэб оройдоо 24,9 процент, тэрээнэй тоодо дамба барилгын түсэб 18,9 процент дүүргэгдэhэн байха юм.

Коммунальна ажахын Министерство эрьесын мүнгэнэй эрьелтые түргэдхэхын хойноhоо оролдоогүй ба мүнөөшье оролдоногүй. Коммунальна ба гэр байрын ажахын предприятинууд бюджедтэ 250 мянган түхэриг оруулха гэhэн уялгаяа дүүргээгүй. Гадна, нормо тогтоогдомол запасууд хорохын орондо, харин нормативhаа 468 мянган түхэриг үлүү гараад байна.

Барилгын материалнуудай Управлениин (Управлениин начальник нүхэр Тармаев) системэ, «Бурмонголстрой» трест (эрхилэгшэнь нүхэр Федоров) муугаар хүдэлмэрилөө.

БМАССР-эй худалдаа наймаанай Министерствын наймаанай организацинууд хангалтагүйгөөр хүдэлжэ, эд бараанай эрьесын түсэбые оройдоо 88,5 дүүргэhэн байха юм.

БМАССР-эй финанснуудай Министерствын хүдэлмэридэ, аймагуудай ба городской финансова таhагуудай хүдэлмэридэ ехэнүүд дутагдалнууд бии. Хэдэн эмхи зургаануудай, предприятинууд ба ажахын организацинуудай финансова хэрэгүүдэй ба финансова ажал-ябуулгын хойноhоо, тэрэшэлэн финансово-бюджетнэ журамые сахилгын хойноhоо хиналтые хангалтагүйгөөр бэелүүлнэ.

Арад зонhоо ба колхозуудhаа 78 миллион 559 мянган түхэриг гүрэнэй налог ба 14 миллион 117 түхэриг нютагай налогууд БМАССР-эй 1950 оной бюджедтэ орохо гэжэ хараалагдана.

Энэ хараалагдаhан олзо доходуудые амжалтатайгаар дүүргэхын тулада республикын нютагай Соведүүд ба финансова органууд налоговой хүдэлмэриин эмхидхэлые hайжаруулха ба шанарыень дээшэлүүлхэ уялгатай.

Колхозуудай олзын налогые бюджедтэ саг соонь ба дүүрэнээр оруулгада, 1950 оной хүдөө ажахын налогые болзорhоонь урид суглуулжа абалгада тусгаар анхаралаа хандуулха шухала.

Манай республикын ажалшад, бүхы советскэ арадтал адли, советскэ правительствaap 1950 оной майн 3-да гаргагдаhан СССР-эй арадай ажахые hэргээн бодхоолгын ба хүгжөөлгын гүрэнэй 5-дахи урьhаламжые тон ехэ үүсхэлтэйгээр, 72 миллион үлүүтэй түхэригтэ захиhан байха юм. Тиин, нютагай Соведүүд ба финансова органууд болбол урьhаламжаhаа орохо мүнгые бюджедтэ дүүрэнээр оруулха зорилготой.

Ажалшадай депутадуудай нютагай Соведүүд ба финансова органууд госстрахын органуудай хүдэлмэриин хойноhоо хиналтаяа шангадхаха, хүдэлмэреэ hайжаруулхадань, илангаяа hайн дуранай страховани дэлгэрүүлхэдэнь туhаламжа үзүүлхэ ёhотой.

1950 оной Бурят-Монголой АССР-эй Гүрэнэй бюджедэй гаргашанууд

Бурят-Монголой АССР-эй 1950 оной арадай ажахын түсэбтэй зохилдуулан, бюджедhээ иимэ гаргашанууд хэхээр хараалагдана:

	мянган түхэригөөр 1949 ондо гаргашалагдаhаниинь	1950 ондо хараалагдаhаниинь
Гаргашанууд бүхыдөө	229647	245150
Тэрээнэй тоодо:		
Арадай ажахыда	25555	29660
Тэрээнэй тоодо:		
Хүдөө ажахыда	8027	10667
Коммунальна гэр байрын ажахыда	6303	8976
Социально-культурна хэмжээ ябуулгануудта	171021	185863
Тэрээнэй тоодо:		
Гэгээрэл	99447	109246
Культурно-гэгээрэлэй эмхи зургаанууд	5929	6561
Элүүрые сахилга	62095	66542
Гүрэнэй захиргаанай органуудта	27109	26815
Бусад гаргашанууд	5962	.1164
Тэрээнhээ РСФСР-эй гүрэнэй бюджедтэ дамжуулагдаhаниинь	3603	—»—

Дээрэ дурсагдаhан тоонууд дээрэhээ юун харагданаб гэхэдэ, бюджедэй бүхы мүнгэнэй 88 процентнь арадай ажахые дам саашадань хүгжөөлгэдэ ба социально-культурна эмхи зургаанууд болон хэмжээ-ябуулгануудые мүнгэн зөөреэр хангалгада зорюулагдана.

Арадай ажахые финансировалга

Арадай ажахые финансировалгада 29 миллион 660 мянган түхэриг бюджедhээ табигдана. Тэрээнhээ капитальновложенидэ —16 миллион 684 мянган түхэриг, республиканска мэдэлтэй предприятинуудай ба ажахын органуудай эрьесын мүнгэн зөөриин нормативуудые дээшэлүүлгэдэ — 5 миллион 727 мянган түхэриг.

Хүдөө ажахые финансировалгада 10 миллион 667 мянган түхэриг бюджедhээ табихаар хараалагдана. Энэ hомололго болбол хүдөө ажахын эмхи зургаануудые барижа байха ба ургаса дээшэлүүлхэ, малажал хүгжөөн дэбжээхэ ба хүдөө ажахын кадрнуудые бэлэдхэхэ хэмжээ-ябуулгануудые үнгэргэхэ ябадалые хангана.

Коммунально-гэр байрын барилгада 7 миллион 794 мянган түхэриг hомологдобо. Энэ hомололгын ехэхэн хубинь — 7 миллион 147 мянган түхэригынь городууд болон аймагуудай центрнүүдые болбосон болгоолгодо ба гэр байрые барилгада зорюулагдана.

Социально-культурна хэмжээ-ябуулгануудые финансировалга

Бюджедэй бүхы мүнгэнэй 76 процентнь гэхэ гү, али 185 миллион 863 мянган түхэригынь социально-культурна хэмжээ-ябуулгануудта гаргашалагдаха гэжэ 1950 оной бюджедээр хараалагдана. Энэ хадаа республикын арадай ажахын түсэбөөр хараалагдаhан социально-культурна хэмжээ-ябуулгануудые мүнгөөр дүүрэн хангаха байна.

1950 ондо бүгэдэнниитын hуралсаха 17 шэнэ hургуулинуудые нээхэ, республикын hургуулинуудта hурагшадай тоое 10397 хүнүүдээр олон болгохо гэжэ хараалагдана.

Манай ороной үхи хүүгэд тухай парти ба правительство анхаралаа ехээр табидаг. Үхи хүүгэдэй 22 гэрнүүдэй финансированида 15 миллион 767 мянган түхэриг hомологдоhон байна.

Республикын үхи хүүгэдэй гэрнүүдтэ зунай элүүржэлгын хэмжээ-ябуулгануудые үнгэргэлгэдэ бюджедhээ 100 мянган түхэриг тусгаар үгтэхэ байна. 1950 ондо үхи хүүгэдэй 4 шэнэ садуудые республикын аймагуудта нээхээр хараалагдана.

Мүн хүдөө ажахын социально-культурна хэмжээ-ябуулгануудта гаргашалагдаха гаргашанууд нилээд ехэ болохонь. Нёдондонойхитой жэшээлбэл тэдэ гаргашанууд 168,4 процент болоно. Энээнэй урда тээ РСФСР-эй бюджедhээ мүнгэ абажа байhан хүдөө ажахын 4 hургуулинууд республикын бюджедтэ үшөө нэмэжэ үгтэhэн байха юм.

Саашань, культурно-гэгээрэлэй эмхи зургаануудые финансировалгада 1949 онойхидо орходоо 632 мянган түхэриг үлүү гэхэ гү, 6 миллион 651 мянган түхэриг табигдаха байна.

Мухаршэбэрэй аймагта культурын хоёрдохи байшангые нээхэ, 11 библиотекэ нээхэ, автомобиль дээрэ ябаха нүүдэл библиотекэ эмхидхэхэ, 21 уншалгын байшангуудые хүдөөгэй клубууд болгохо гэжэ хараалагдана.

Бюджедэй бүхы мүнгэнhөө 31 миллион 800 мянган түхэригынь гэхэ гү, али гаргашануудай 47,7 процентнь больницануудта зорюулагдана.

Физическэ культура ба спортдо 7 процентнь hомологдоно. Энэ хадаа республика дотор олониитын физкультурна хүдэлмэриие шангадхаха арга олгохо байна.

Ажалшадай депутадуудай аймагай ба городской Соведүүд, БМАССР-эй гэгээрэлэй ба элүүрые сахилгын Министерствонүүд, БМАССР-эй Министрнүүдэй Соведэй дэргэдэхи культурно-гэгээрэлэй эмхи зургаануудай Управлени болбол культурна ба эмнэлгын эмхи зургаануудай хүдэлмэриие hайжаруулха, бюджедээр абтаhан сеть ба контингентые дүүрэнээр бии болгохо уялгатай. Тэдэн hургуулинуудые, эмнэлгын ба бэшэ культурна эмхи зургаануудые саг соонь заhабарилха, hуралсалай пособинууд, инвентарь, ном ба түхеэрэлгэнүүдые худалдан абахын тулада үгтэhэн мүнгэн зөөриие дүүрэнээр хэрэглэхэ ёhотой.

Социально-культурна хэмжээ-ябуулгануудта 1950 ондо табигдаhан мүнгэн зөөринүүд болбол манай республикын ажалшадай культурна эрилтэнүүдые хүсэдөөр хангаха байнал.

Нютагай бюджедүүд

Республикын аймагууд ба городуудай ажахые хүгжөөхэ хэрэгтэ, нютагай ажахые ба олон тоото социально-культурна эмхи зургаануудые мүнгэн зөөреэр хангаха хэрэгтэ 1950 оной аймагай ба городской бюджедүүд тон шухала үүргэ дүүргэхэ байна бшуу.

1950 оной аймагай ба городской бюджедүүд 168 миллион 806 мянган түхэриг хэмжээтэйгээр танай баталамжада табигдана. Нёдондо жэлэйхитэй сасуулхада эдэ бюджедүүд 12 миллион 863 мянган түхэригөөр ехэ болоhон байха юм.

Гадна, бюджетнэ эмхи зургаануудые таhалгаряагүйгөөр финансировалхын ба салин хүлhые саг соонь түлэжэ байхын тулада 6 миллион 682 мянган түхэриг урда жэлhээ үлэжэ ажалшадай депутадуудай нютагай Соведүүдэй мэдэлдэ орохо байна.

Багшанарта, медицинскэ хүдэлмэрилэгшэдтэ ба хүдөө ажахын специалистнуудта салин хүлhэ түлэхэ талаар аймагай бюджедүүдэй целевой резервнүүд 1950 ондо 3 миллион 39 мянган түхэригөөр гэхэ гү, али 1949 онойхидо орходоо 509 мянган түхэриг үлүүгээр тогтоогдоно.

Гүрэнэй бюджедээр хараалагдаhан мүнгэн зөөриие зүбөөр ба гамтайгаар гаргашалха гээшэ заабол дүүргэгдэхэ ёhотой хуули мүн байна.

Ажалшадай депутадуудай аймагай Соведүүдэй гүйсэдкомууд болбол сомоной ба сельскэ Соведүүдэй бюджедүүдэй дүүргэлтын эмхидхэлые hайжаруулгада анхаралаа табиха ёhотой.

Контрольно-шалгалтын хүдэлмэри

Үнгэрэгшэ 1949 ондо 1948 ондо орходоо аймагай ба городской бюджедүүд hураггүй ехээр шалгагдаhан, тэрэшэлэн сельскэ ба поселково бюджедүүдэй шалгалта нилээд hайжарhан байна.

Бюджетнэ финансова журамые ехээр эбдэжэ байhан баримтанууд шалгалтануудаар элирхэйлэгдээ. Хамта дээрээ 822 мянган түхэриг үриhэн ба хулгайлhан 475 ушарнууд, бюджедтэ орохо 322 мянган түхэриг мүнгые барижа байhан баримтанууд тодоруулагдаба.

Эдэ баримтанууд болбол Министерствонүүдтэ ба Управленинүүдтэ зургаанууд дотороо хиналта табиха ба эмхидхэхэ хүдэлмэридэ ехэнүүд дутагдалнуудтай байhанай тухай гэршэлнэ.

Ажалшадай депутадуудай аймагай Соведүүдэй хэдэн олон гүйсэдкомууд ба аймагай финансова таhагууд сельскэ ба сомоной бюджедүүдэй дүүргэлтэ болохын хойноhоо хүтэлбэри ба хиналтые тоншье хангалтагүйгөөр бэелүүлнэ. Энээнэй эсэстэ, шалгалтануудай элирхэйлhэнэй ёhоор, хэдэн олон сельскэ ба сомоной Соведүүдтэ бюджедые орошо ба гаргашын талаар хүсэдөөр ба саг соонь дүүргэхын түлөө тэмсэл ябуулагдадаггүй байхаhаа гадна, харин үрилтэ ба хулгайда ололгые ехэнүүд хэмжээгээр гаргаhан ушарнууд бии байна.

Хэдэ хэдэн бюджетнэ эмхи зургаанудта, промышленна предприятинуудта ба ажахын организацинуудта сметно-штатна журамые эбдэhэн ушарнууд гарана. Эдэ ушарнууд болбол гүрэнэй зөөриие гамгүй hаланаар үриhэн ябадал болоно.

1949 ондо финансова органуудай хэhэн шалгалтаар штадhаа гадуур 475 единица баригдажа байhан ушар, мүн 301 тушаалнуудта үлүү, хуули бусаар салин хүлhэ түлэжэ байhан ушар элирхэйлэгдэhэн байха юм. Энээн дээрэhээ 690 мянган түхэриг гүрэнэй мүнгэ үлүүгээр гаргашалагдаhан байна.

Алмалтын хатуу шанга ёhо журам, гамтайгаар хандаха, элдэб үлүү, ашаггүй гаргашануудтай, материальна ба мүнгэн зөөринүүдые гаргашалгада hаланаар ба эзэн бэшээр хандалгатай тэмсэл ябуулха гээшэ социалистическэ экономикын хуули мүн.

Арадай зөөри бэедээ даажа абаhан хүнүүдэй тэрээндэ эзэн ёhоор хандахые ба энэ хэрэгтэ алибаа хуули буса ябадалые тон шангаар хэhээжэ байхыень гүрэнэй интересүүд эринэ.

Нүхэд депутадууд! Нёдондо жэлдэ бюджедэй ямараар дүүргэгдэhэнэй тухай, мүн зарим Министерствонүүд ба зургаануудай, тэрэшэлэн республикын финанснуудай Министерствын ехэнүүд дутагдалнууд тухай танда хэлэжэ үгэбэб. Тэрэшэлэн 1950 оной бюджедэй проектые хэлэжэ үгэбэб.

Бюджедые амжалтатайгаар ба шанартайгаар дүүргэхын тулада финанснуудай Министерствоhээ, бүхы Министерствонүүдэй, управленинүүдэй, зургаанууд ба тэдээнэй мэдэлдэ байгаа организацинуудай, предприятинууд ба эмхи зургаануудай, нютагай Соведүүдэй хүтэлбэрилэгшэдhөө юун эригдэнэб гэхэдэ, өөhэдынгөө предприятинууд ба артельнүүдэй тоо ба шанарай бүхы показательнуудые дүүргэлгэдэ, худалдаа наймаанай организаци бүхэнэй эд бараанай эрьесын түсэбые дүүргэлгэдэ ехэ харюусалгатайгаар үдэр бүри анхаралаа хандуулжа байхые эригдэнэ.

Бурят-Монголой АССР-эй Министрнүүдэй Соведээр танай баталамжада табигдажа байгаа 1950 оной республикын гүрэнэй бюджет болбол дайнай хойто тээхи Сталинска табанжэлэй түгэсхэлэй жэлдэ парти ба правительствын табиhан зорилгонуудтай хүсэдөөр тааралдана.

Манай республикын ажалшад болбол большевистскэ партиин, советскэ правительствын ба нүхэр Сталинай өөрынь хүтэлбэри доро ябажа, социалистическэ Бурят-Монголой ажахы ба культурые дам саашадань hалбаран мандуулхын түлөө, дайнай хойто тээхи Сталинска табанжэлые болзорhоонь урид дүүргэхын түлөө шэн зоригтой ажалаа үргэлжэлүүлхэ байна.

Хитадай арадай Центральна правительственна Соведэй заседани

ПЕКИН, июниин 29. (ТАСС). Арадай Центральна правительственна Соведэй заседани үсэгэлдэр болоо гэжэ Синьхуа агентство мэдээсэнэ. Заседаниин хэлэхэ зүйлдэ иимэ асуудалнууд байгаа гэбэл: уласхоорондын байдал тухай Гүрэнэй захиргаанай соведэй премьер ба гадаадын хэрэгүүдэй Министр Чжоу Энь-лайн элидхэл, Хитадай арадай республикын аграрна реформо тухай хуулине, Хитадай арадай республикын профсоюзууд тухай хуулине зүбшэн хэлсэлгэ ба баталалга, тэрэшэлэн томилолгонуудые баталалга.

Премьер ба гадаадын хэрэгүүдэй министр Чжоу Энь-лай хадаа уласхоорондын байдал тухай элидхэл, тэрэшэлэн Холбоото Штадуудай президент Трумэнэй мэдүүлгэ тушаа мэдүүлгэ хэбэ. Үгэ хэлэһэн ораторнууд хадаа Трумэнэй мэдүүлгэнэ американска империализмын бодото удхые гүйсэдөөр элирүүлнэ гэжэ нэгэн һаналаар зааба. Хитадай арадай правительство ба бүхы ороной арад хадаа американска империализмын бүхы провокацинуудые эбдэжэ ба Тайван болон Хитадай харьяата бүхы бусад газарнуудые сүлөөлхэ ёһотой гэжэ тэмдэглэбэ.

Хамагай һүүлээр түрүүлэгшэ Мао Цзе-дун үгэ хэлэбэ.

Заседани хадаа гадаадын хэрэгүүдэй министр Чжоу Энь-лайн мэдүүлгые нэгэн һаналаар һайшаагаа.

Хитадай арадай Центральна правительственна Соведэй заседани дээрэ Мао Цзе-дунай хэһэн мэдүүлгэ

ПЕКИН, июниин 29. (ТАСС). Арадай Центральна правительственна Соведэй заседани дээрэ июниин 28-да үгэ хэлэхэ зуураа, арадай Центральна правительственна Соведэй түрүүлэгшэ Мао Цзе-дун иимэ мэдүүлгэ хэбэ:

«Өөһэдынгөө оронуудта хамаатай асуудалнуудые дэлхэйн элдэб оронуудай арадууд өөһэдөө шиидхэбэрилхэ ёһотой ба Азиин хэрэгүүдые яагаадшье Холбоото Штадууд бэшэ, харин Азиин арадууд өөһэдөө шиидхэбэрилхэ ёһотой гэжэ хитад арад харуулаа. Азидахи Холбоото Штадуудай агресси хадаа Азиин арадуудай үргэн ба эрид эсэргүүсэлгые үүсхэхэ байна.

Формозын хэрэгүүдтэ хамаарахаһаа американецууд бэеэ бариха гэжэ энэ оной январиин 5-да Трумэн мэдүүлһэн байгаа. Өөрынгөө мэдүүлгын худал байһаниие Трумэн мүнөө өөрөө харуулба. Хитадай дотоодын хэрэгүүдтэ Холбоото Штадуудай хамааралсахагүй байха тухай уласхоорондын бүхы хэлсээнүүдые Трумэн таһара таба. Империалистическэ бодото нюураа Холбоото Штадуудай нигэжэ элирүүлһэн ябадалынь хитад арадта ба Азиин арадуудта ехэ туһатай юм.

Кореяын, Филиппинын, Вьетнамай ба бусад оронуудай дотоодын хэрэгүүдтэ Америкын хамааралха ямаршье үндэһэ һуури байхагүй. Хитадай бүхы арадай, тэрэшэлэн бүхы дэлхэйн арадуудай олонинтын дура талархалынь американска империалистнуудай талада бэшэ, харин агрессидэ дайрагдаһан хүнүүдэй талада байна. Американска империализм тэдэниие худалдан абажашье, хуурахашье шадахагүй. Империализм гадаада талаараа хүсэтэй болобошье, доторoo һула байна. Юундэб гэхэдэ, тэрэ хадаа арадай дэмжэлгые абанагүй.

Хитадай арад ба дэлхэйн арадууд! нэгэдэгты, американска империализмын ямаршье провокациие эбдэхээр бэлэн байгты!»

Хитадай арадай республикын гадаадын хэрэгүүдэй Министр Чжоу Энь-лайн мэдүүлгэ

ПЕКИН, июниин 29. (ТАСС). Хитадай арадай республикын гадаадын хэрэгүүдэй министр Чжоу Энь-лайн июниин 28-да иимэ мэдүүлгэ хэбэ:

Корейдэ гражданска дайниие дэлгэрүүлхэ ябадалда Ли Сын Манай урда корейскэ марионеточнэ правительствые түлхижэрхёод, Холбоото Штадуудай президент Трумэн хадаа США-гэй правительство Тайваниие сүлөөлхэ ябадалда зэбсэгтэ хүсөөр һаад ушаруулхые шиидэбэ гэжэ июниин 27-до мэдүүлээ. Трумэнай захиралтаар американска 7-дохи флот Тайванай эрьенүүд тээшэ эльгээгдэбэ. Трумэнай июниин 27-ной мэдүүлгэ ба американска уһан-сэрэгэй флодой ябуулганууд хадаа Хитадай территоридо эсэргүү зэбсэгтэ агресси болоно ба Нэгэдэмэл Нацануудай Организациин дүримые бузараар эбдэһэн ябадал болоно гэжэ би Хитадай арадай республикын арадай Центральна Правительствын нэрэһээ мэдүүлнэб. США-гэй правительствын хүсэрхүү, хомхой зэрлиг ябуулганиудынь хитад арадые гайхуулнагүй, харин тэрэнэй зэбүүрхэлые ехэдхэнэ. Юундэб гэхэдэ, хитад арад хадаа Хитадта эсэргүү агрессидэ болон Азиие хүсөөр эзэлхэ гэһэн ябадалда шэглүүлэгдэһэн американска империализмын бүхы бусад түсэбүүдые удаан сагай үе соо саг үргэлжэ элирүүлжэ байһан юм. Трумэнай мэдүүлгэ хадаа тэрэнэй түсэбэй удхые элирүүлнэ, энэ түсэбые бэелүүлхэ гэһэн ябадал болоно. Корейскэ арадай демократическа республикада США-гэй правительствын заабаряар хэгдэһэн Ли Сын Манай марионеточнэ правительствын добтолго хадаа Тайван, Корея, Вьетнам болон Филиппиныдэ Холбоото Штадуудай нэбтэрэн орохо шалтагааниие *бии болгохо* гэһэн Холбоото Штадуудай зорюута хэһэн алхам мүн. Энэ хадаа Азиин хэрэгүүдтэ американска империализмын хамааралсалгын шэнэ акт мүн гээшэ.

Американска империалистнуудай ямаршье һаад ушаруулжа байгаа һаа, Тайван хадаа Хитадай хубинь мүн ба тиимээр хэзээдэшье үлэхэ байна гэжэ би Хитадай арадай республикын арадай Центральна правительствын нэрэһээ мэдүүлнэб. Энэ болбол түүхын ёһоор үндэһэлэгдэһэн байхаһаа гадна, Каирска ба Потсдамска декларацинуудаар баталагдаһан ба Япониин капитуляцилһанай һүүлээр бии болоһон байдалда таарана.

Манай ороной арад американска агрессорнүүдһээ Тайваниие гүйсэдөөр сүлөөлхын түлөө нэгэн хүн шэнгеэр тэмсэхэ байһаниинь һэжэгтүй. Японско империализмые ба американска империалистнуудай хүлһэншэ—Чан Кай-шиие бута сохиһон хитад арад Тайваниие ба Хитадай харьяата бусад бүхы газарнуудые бусаажа абахын түлөө американска агрессорнүүдтэ эсэргүү тэмсэлдэ илалта туйлаха байһаниинь мэдээжэ.

Хитадай арадай республикын арадай Центральна правительство болбол бүхы дэлхэй дээрэхи эб найрамдалай, зүб хэрэгэй ба эрхэ сүлөөгэй бүхы тала баригшадые, илангаяа Зүүн зүгэй дарлагдаһан бүхы оронууд ба арадуудые Зүүн зүгтэ американска империализмын шэнэ агрессие зогсоохын тула нэгэн хүн шэнгеэр бодохые уряална. Аюулнуудһаа сухарингүйгөөр, харин дай үүдхэгшэдтэ эсэргүү тэмсэлдэ арад үргэн ниитые эридээр гульдхаа һаамнай, агрессивнэ эдэ ябуулгануудынь бүрин эбдэгдэхэ байна.

Хитад арад хадаа американска агрессиин аюулда дайрагдаһан ба тэрээндэ эсэргүү тэмсэжэ байгаа Кореяын, Вьетнамай, Филиппинын ба Япониин арадуудта дура талархалаа мэдүүлнэ. Зүүн зүгэй дарлагдаһан бүхы оронууд ба арадууд национальна бэеэ даанхай байдалай түлөө тэмсэхэ үедөө, тэдэнэр дай үүдхэгшэ американска бузар муухай хорото империалистнуудай ябуулгануудта эсэс табихань лабтай гэжэ хитад арад батаар найдана.

ГАРРИ ПОЛЛИТЫН МЭДҮҮЛГЭ

ЛОНДОН, июниин 28. (ТАСС). Корейскэ арадай демократическа республикада эсэргүү, Кореядэхи событинуудта хамааралсаха гэһэн Холбоото Штадуудай правительствын шиидхэбэри тушаа мэдүүлгэ хэхэ зуураа, английска компартиин генеральна секретарь Гарри Поллит хадаа «Кореядэхи байдал болбол Хойто Кореяын арад ба правительствода эсэргүү гражданска дайнда Урда Кореяын реакционно хүсэнүүдые эмхидхэлгын ба уридшалан бэлэдхэһэн провокациин үрэнь мүн гэжэ Трумэнай шиидхэбэринь гүйсэдөөр гэршэлнэ» гэжэ зааба.

Урда Кореядэ Даллесай хуулита ёһоор ошоһоной һүүлээр, урда зүгһөө хэгдэһэн энэ добтолго хадаа Трумэнай мүнөө хуулита бэшээр ябуулжа байгаа дайнай гэмтэ хэмжээнүүдынь бүри урдада бэлэдхэгдэһэн байгаа гэжэ харуулна.

Кореядэ наринаар бэлэдхэгдэһэн событинууд хадаа Формозо тушаа американска 7-дохи флодто үгтэһэн захиралта, Францида болон Индо-Хитадта буу зэбсэг үгэлгые ехэдхэхэ тухай захиралта гэхэ мэтын Хитадта тохёолдоһон сэхэ аюулые зүбтүүлхын тула ашаглагдана.

Арадай национально-сүлөөрэлгын хүдэлөөндэ ба правительствонуудта эсэргүү Дальна Востогтохи Америкын бүхы сэрэгэй политикада английска болон французска правительствонуудай дэмжэлгые абаха горьдолготойгоор энэнь хэглэнэ.

Английска арад ба тэрэнэй правительство Дальна Восток дээрэ Холбоото Штадуудай дайнай түсэбүүдтэй ямаршье ушарта холбоотой байха ёһогүй гэжэ Поллит түгэсхэлдөө хэлэбэ. Англиин нүлөөе гансахан эб найрамдалай ашаг туһада хэрэглэхэ шухала.

Кореяһаа гараа холодхо! —Энэ уряа хадаа бүхы Англида соностохо ёһотой. Бүхы арадые хүл дээрэнь бодхохо ба Холбоото Штадуудай империалистическэ дээрэмдэлгын политикада лейбористска правительствын ямаршье маягаар дэмжэлгэ үзүүлхэгүй ябадалые хангаха шухала байна.

Хойто Кореяын ба Хитадай арадай демократическа республикануудта эсэргүү агрессивнэ дайнай түсэбүүдээ бэелүүлхэдэнь, американска миллионернүүдтэ туһалхын тула нэгэшье пенни, нэгэшье солдат, нэгэшье ехэ буу, корабль гү, али самолёдые Англиһаа ябуулха хэрэгтүй.

Американска арадта американска компартиин хандаһан уряа

НЬЮ - ЙОРК, июниин 29. (ТАСС). Американска компартиин национальна комитедэй Секретариат американска арадта хандаһан уряа толилбо, тэрээн соонь, корейскэ арадта эсэргүү операцинуудта хабаадахын тула бомбардировщигууд болон сэрэгэй корабльнуудые эльгээхэ тухай Трумэнай захиралта хадаа «бүхы Ази болон Номгон океанда эзэрхэлые тогтоохо гэһэн Уолл-Стридэй бузар муухай, шэрүүн хатуу, агрессивнэ империалистическэ түсэб гээшэ гэжэ хэлэгдэнэ... Кореядэхи сэрэгэй провокаци хадаа Кореяын, Хитадай, Формозын, Филиппинын, Вьетнамай, Индонезиин ба Малаияын арадуудай бэеэ даанхай байхын түлөө ябуулжа байгаа тэмсэлдэ хамааралсаха ябадалые далдалха халхабшань болоно... Азидахи Уолл-Стридэй марионеткэнүүдэй правительствонууд түргөөр таран бутарна, юундэб гэхэдэ, Номгон далайн райондохи омог арадууд өөрынгөө бэеэ даанхай байдалай түлөө тэмсэнэ...

Тиимэһээ манай ороной империалистнууд лисынмануудай, чанкайшинуудай, баодайнуудай — өөһэдынгөө оронуудые шуһаар будаһан, бэеэ худалдаһан урбагшад ба хүлһэншэдэй бутаржа нураһан ёһо журамуудые дэмжэхын тула интервенци хэхэ тухай захиралта үгөө».

Уолл-Стридэй дайнай эдэ хэмжээ-ябуулгануудынь гансахан томо капиталистнууд ба банкирнуудай ашаг туһада бэелүүлэгдэнэ гэжэ американска компарти уряа соогоо тэмдэглэнэ.

США-гэй арадта хандажа, компарти хадаа дайнай агрессивнэ ябуулгануудаа зогсоохые правительствоһаа эрихэ ба нэгэдэлэй, бэеэ даанхай байдалай ба сүлөөрэлгын түлөө эрэлхэг тэмсэжэ байһан Кореяын, Хитадай, Формозын, Филиппинын, Индонезиин, Вьетнамай, Малаияын арадуудта бүрин дэмжэлгэ үзүүлхые уряална.

Корейскэ арадай демократическа республикада эсэргүү агресси яажа бэлэдхэгдэһэн байгааб

НЬЮ-ЙОРК, июниин 28. (ТАСС). Америкын Холбоото Штадуудаар ударидуулагдаһан Ли Сын Манай марионеточнэ бүлэгэй зүгһөө Корейскэ арадай демократическа республикада халдан ороһо гэһэн һэдэлгэ болбол уридшалан нилээд үни ба эршэмтэйгээр бэлэдхэгдэһэн байна. Холбоото Штадуудай хэблэлэй тунхаглагдаһан хуулита мэдүүлгэнүүд ба мэдээсэлнүүд дээрэһээ мэдэхэдэ, мүнөө ёһотойгоор хүгжөөгдэжэ байгаа агресси болбол урдаа болоһон үзэгдэл бэшэ гэжэ эли харагдана. Американска бригадна генерал Робертсын командовани доро американска 500 гаран сэрэгэйхидһээ бүридэһэн мисси хадаа Корейдэ Ли Сын Манай сэрэгүүдые дайнда бэлэдхэһэн байна.

Һая Корейдэ байһан «Нью-Йорк Таймсын» корреспондент Салливен Гонконгһоо иигэжэ бэшэбэ: «Американска офицернүүдэй бэлэдхэһэн гадаадын бүхы сэрэгүүд сооһоо урда-корейскэ сэрэгүүд эгээл ехээр американизировалагдана. Тэдэнэр американска янзын сэрэгэй формо үмдэдэг, американска автомашинануудта һуугаад ябадаг, американецуудай гаргаһан буу зэбсэг үүдэг. Хэдэн жэл соо эршэмтэй бэлэдхэл гараһанай хэсэгтэ тэдэнэр ябахадаашье ба мүн ехэ слон талаараа абари занганшье американецуудта адли болошоһон байна. Энэ адлинь, тэдэ ябаһан хүнэй харахада, американска сэрэгүүд мүнөө хүрэтэр тус ороние эзэмдэһээр зандаа гэжэ һанамаар болоно».

Холбоото Штадууд Урда Кореяын марионеточнэ зэбсэгтэ хүсэнүүдые бараниинь хиналта дороо абанхай гэжэ мэдэрэн, Салливен иигэжэ бэшэнэ: «Американска сэрэгэй 500 советнигүүд тус ороной национальна хамгаалалгын Министерстводэ барандаа өөһэдын столнуудтай, тэдэнэр мүн лэ урда корейскэ сэрэгэй частьнуудта тусгаар полкнууд ба батальонууд хүрэтэр дансалагдаһан байна».

Корейскэ арадай демократическа республикада добтолон орохынгоо урда тээхэнэ, Ли Сын Манай американска ээздынь, Урда-корейскэ марионеточнэ хүсэнүүдээр сэдьхэлээ хананги байһан ба эдэ хүсэнүүд урдаа табигдаһан зорилгоёо дүүргэжэ шадаха гэжэ һэжэгүй найдаһан байна. Генерал Робертс болбол Урда-корейскэ армиин «амжалтануудаа» американска корреспондентнүүдтэ нэгэтэ бэшэ һайрхаһан байна.

Июниин 5-да «Нью-Йорк геральд Трибюн» газетэ өөрынгөө сеулскэ корреспондент Маргарита Хиггинс гэгшын мэдээсэлые тунхаглаһан байна, тэрээн соонь Робертсын иигэжэ хэлэһэниинь бэшэгдээ гэбэл: «Корейдэ американска налог түлэгшэ хадаа өөрын армитай, тэрэнь энэ оронда оруулагдаһан капиталые хаража байдаг эрхим һайн нохой гээшэ, мүн тон бага гаргашатай аад, эрэ ехэ аша үрэ түлөөлэр хүсэн гээшэ». Мүн Робертс хадаа сэрэгэй советнигүүдэй группа хадаа «дайнда хатуужаһан американска 500 солдадууд ба офицернүүдые шадабаритайгаар хэрэглэжэ шадаад байбал, танай түлөө дайлалдаха 100 мянган хүнүүдые бэлдэжэ болохо гэжэ тодоор гэршэлнэ» гэжэ һайрхаһан байна.

Робертсын түсэбэй ёһоор, Холбоото Штадуудай түлөө дайлалдаха марионеточнэ эдэ сэрэгүүд «дайшалхы хүсэн» ба «моральна шанар» тушаа Робертс Хиггинсэй үмнэ ехээр һайрхаһан байгаа. Урда корейскэ зэбсэгтэ хүсэнүүдые, батальон хүрэтэрнь, американецууд хинана гэжэ Робертс үнэн сэхээр хөөрэжэ үгэһэн байна. Робертс иигэжэ хэлээ гэбэл: «Хэрбээ та гадаадын армиие бэлэдхэхэ гээ һаа, батальониие оролсуулан бүхы шатануудта американецуудые томилхын тула та хүсэд дүүрэн штадтай байха ёһотойт. Наагуур абабал, намда дивизи бүридэ 13-14 американецууд бии юм. Тэдэнэр корейскэ офицернүүдэй дунда хүдэлмэрилнэ, тэдэнэр хамтадаа дайнай операцида хабаадана».

Американска «советнигүүдэй» үүргэ тухай иигэжэ хэлэһэниинь, Корейскэ арадай демократическа республикада урда-корейскэ сэрэгүүдэй халдан оролгонь урда Кореядэ байһан американска эзэдэй хүтэлбэреэр бэелүүлэгдээ гэжэ эли харуулна.

Хойто Кореядэ халдан оролгонь Джон фостер Даллес гэгшын Вашингтонһоо ерээд, Сеулда бууха зуураа июниин 19-дэ Урда Кореын «Национальна суглаанда» «бүхы сүлөөтэ дэлхэйн анхарал тандахан байна» гэжэ мэдүүлһэнһээ хойшо нэгэ недели болоодүй байхада хэгдэһэн юм. Энэнь Ли Сын Манай авантюрада дохё үгэһэн ябадал мүн байна.

Коммунизмтай «компромисс хадаа «аюулта гэмтэл гээшэ зорһон харгы» гэжэ Даллес өөрынгөө үгэ соо һэргылһэн байна, энэнь он доогоор хэлэхэдэ, Хойто ба Урда Кореянуудые эбтэйгээр нэгэдүүлхэ эрсаха эрилтэ табиһан удхатай.

Хэдэн һарын турша соо Ли Сын Ман ба тэдэнэй бүлэг хадаа Корейскэ арадай республикада эсэргүү, дайшалхы удхатай мэдүүлгэнүүдые нэгэтэ бэшэ хэһэн байна юм.

Энэ оной мартын нэгэндэ Ли Сын Ман үгэ хэлэхэдээ, Кореяы «нэгэдэлгэй» сагта би өөрынгөө амархые зүбшөөрхэгүйб гэжэ мэдүүлһэн байна, энэнь Вашингтоной заабаряар ябуулагдаһан реакционно марионеточнэ хиналта доро нэгэдүүлхэ гэжэ тэрэ болоһон байгаа. Тиигээд бүхы Корее империалистическэ эзэрхэлгэдэ хүсөөр руулха гэһэн өөрынгөө эрмэлзэлгэдэ али бүхы талааар американска туһаламжа абаха байнадаа найданаб гэжэ батаар найдаба.

Июниин 19-дэ, Даллесай Сеулда ерэхэдэ, «Национальна суглаанда» хэлэһэн үгэ соогоо Ли Сын Ман бури ехээр гаараба, тэрэ хадаа Хойто Кореядэ эсэргүү «халуун дай» хэхэ гэжэ уряалһан юм.

«Национальна суглаан» гэдэгэй түрүүлэгшэ Шин Ик Ки дай үүдхэхэ гэһэн тиимэ мэдүүлгэтэйгээр үгэ хэлэһэн байха юм.

«Нью-Йорк Таимсын» корреспондент Салливен болбол «дайн тухай бүхы үгэ хүүрнүүд урда-корейскэ ударидагшадай зүгһөө гарана» гэжэ июниин 26-да тоолохо баатай болоо һэн. Ли Сын Манай мартын 1-дэ хэлэһэн үгые һануулан, Салливен иигэжэ бэшэнэ: «Ли Сын Ман хадаа минии арми Вашингтоной зүбшөөрэл абаһан дарыдаа добтолгоёо эхилхэ юм гэжэ хэдэн удаа ойлгуулһан байна».

ОБЩИНАНУУДАЙ ПАЛАТАДА ЭТТЛИИН ХЭҺЭН МЭДҮҮЛГЭ

ЛОНДОН, июниин 28. (ТАСС). Рейтер агентствын мэдүүлһэнэй ёһоор, премьер-министр Эттли мүнөөдэр общинануудай палатада үгэ хэлэхэ зуураа, Англи хадаа японско уһануудта байгаа өөрынгөө уһан-сэрэгэй хүсэнүүдые Кореядэхи дайнда хамааралсаһан американска засагаархидай мэдэлдэ үгөө гэжэ мэдүүлбэ. Тэндэ байһан уһан-сэрэгэй хүсэнүүдэй главнокомандалагшада зохихо захиралта үгтөө гэжэ Эттли хэлэбэ.

ПХЕНЬЯНДА АМЕРИКАНСКА БОМБАРДИРОВЩИГУУДАЙ ДОБТОЛГО

ПХЕНЬЯН, июниин 29. (ТАСС). Мүнөөдэр 17 час 30 минутада «Б-29» гэжэ американска 27 бомбардировщигууд Пхеньянда добтолбо. Самолёдууд городой элдэб районуудта янза бүриин хэмжээнэй 300 шахуу бомбо хаяһан байна. Бомбодолгын үедэ олон тоото гэр байра һандаргагдаа. Городой гражданска хүн зоной дунда нилээд олон хүн алагдаһан ба шархатаһан байна.

УРДА КОРЕЯ РУУ МАКАРТУРАЙ ОШОЛГО ТУШАА

НЬЮ-ЙОРК, июниин 29. (ТАСС). Токиоһоо Ассошиэйтед Пресс агентствын корреспондентын мэдээсэһэнэй ёһоор, Урда Кореяһээ Макартур Токио руу бусаһан байна.

Энэ хадаа корейскэ фронт дээрэхи байдалай муудаһан тухай гэршэлнэ гэжэ корреспондент заана. Юундэб гэхэдэ анхандаа Макартур Урда Кореядэ хэдэн үдэр байхаар хараалһан байгаа.

УРДА КОРЕЯДЭХИ АМЕРИКАНСКА СЭРЭГЭЙ МИССИИН ТОЛГОЙЛОГШО ТУШААЛҺАА ГАРАБА

НЬЮ - ЙОРК, июниин 30. (ТАСС). Сувонһоо Ассошиэйтед Пресс агентствын корреспондентын мэдээсэһэнэй ёһоор, урда корейскэ армиин дэргэдэхи сэрэгэй ахалагша советник бригадна генерал Робертс тушаалһаа гараад, США ябаба.

Робертс хадаа Кореядэ 500 гаран хүнтэй байһан американска сэрэгэй миссиие удаан саг соо толгойлһон байгаа. Урда Кореяын марионеточнэ хүсэнүүдһээ «хүсэтэй» армиие байгуулааб гэжэ тэрэ бэеэ магтан корреспондентнүүдтэ мэдүүлдэг байһан юм.

Кореядэхи событинууд тухай Австралийска „Трибюн“ газетэ бэшэнэ

СИДНЕЙ, июниин 30. (ТАСС). Кореядэхи байдалые шэнжэлэн, «Трибюн» газетэ иигэжэ бэшэнэ:

Арадай демократическа республикые усадхахые эрмэлзэһэн ба оронииe эбтэйгээр нэгэдүүлхэ бүгэдэниитын һунгалтануудые август һарада үнгэргэхэ ябадалда һаад хэхые оролдоһон американска марионеткэ Ли Сын Ман Кореядэхи дайниие эхилбэ. Һүүлэй табанжэлэй турша дстор японско талые бариһан корейскэ марионеткэнүүдтэй хани харилсаатай ажаллажа, США корейскэ демократида эсэргүү агрессивнэ дайниие ябуулна.

Кореядэхи тэмсэлэй голынь юуб гэхэдэ өөрынгөө ороние нэгэдүүлхэ гэһэн корейскэ арадай эрмэлзэлгэ болоно...

Холбоото Штадууд Урда Кореяе бэеэ худалдаһан полицейскэ гүрэн болгоо. Кореяын арад олониитэ хадаа американска эзэрхэлгэдэ эсэргүү тэмсэнэ. Урда Кореяын марионеточнэ правительство американска зэбсэгэй хүсөөр ба полицейскэ хатуу терророор өөрынгөө правлениие дэмжэнэ. Тиимэһээ олон арбаад мянган кореецүүд алагдаһан, профсоюзууд хоригдоһон ба демократи дарагдаһан байна.

1949 оной июниин эсэсһээ хойшо Урда Кореядэ 93 мянга гаран корейскэ патриодууд алагдаһан ба 478 мянган хүн арестовалагдаһан байна гэжэ газетэ тэмдэглэнэ.

Японидо антиамериканска үзэл бодол ургана

ПРАГА, июниин 30. (ТАСС). Һүүлэй үедэ Японидохи американска эзэмдэлгын засагаархид японско хүн зоной дунда антиамериканска үзэл бодолой ургаһан ябадалһаа айн һүрдэдэг болобо гэжэ Телепресс агентство дамжуулна. Полицейскэ бүхы хүсэнүүдые дайшалхы бэлэн байдалда оруулха ба Япониин промышленна районуудта илангаяа нарин хиналта тогтоохо заабариие *Макартурай* штаб японско правительстводэ үгэбэ.

Урда корейскэ сэрэгүүдые командалагша тушаалһаа гараба

ЛОНДОН, июниин 30. (ТАСС). Урда корейскэ сэрэгүүдые командалагша генерал-майор Цай Бен Дек июниин 30-да тушаалһаа гараа гэжэ Токиоһоо Рейтер агентство дамжуулна.

Өөрынгөө армиин бута сохигдоһон тухай мэдэжэ абаад, энэ генерал бэеэ хоролон үхэхые һэдэбэ гэжэ американска сэрэгүүдэй түрүү штабһаа абтаһан мэдээсэл соо хэлэгдэнэ.

Франциин ажалшад демократическа нэгэдэлэй правительствые байгуулха эрилтэ табина

ПАРИЖ, июниин 30. (ТАСС). Франциин ажалшад демократическа нэгэдэлэй правительство эмхидхэхые эринэ.

Шампиньи-на-Марне городтохи «Эр Ликит» компаниин предприятинууд, Шаранта департаментын «Фондери де кюлль» гэжэ металлургическа заводууд, Сен-Денидэхи автомобильна заводуудай профсоюзна организацинууд иимэ эрилтэ хэбэ.

Демократическа нэгэдэлэй правительствые байгуулха эрилтэтэй дашарамдуулан, Сальмюнь шахтануудай (Од департамент) горнягууд нэгэ час соо хүдэлмэреэ зогсообо.

Түмэр замай узелнууд ба депонууд дээрэ болоһон хүдэлмэришэдэй олон тоото суглаанууд дээрэ, Оранай докернуудай, Женвилье городтохи электроцентралиин ажалшадай ба бусад олон предприятинуудай ажалшадай суглаанууд дээрэ резолюцинууд ба петицинүүд абтаа.

Ороной бүхы газар нютагуудай ажалшадһаа, демократическа организацинуудһаа республикын президентын нэрэ дээрэ резолюцинууд ба петицинүүд табигдаһаар ерэжэ байна. Тэдээн соогоо, ажалшад демократическа нэгэдэлэй правительствые байгуулха эрилтэ табина.

Харюусалгатай редактор Д. Д. ЛУБСАНОВ.

РЕДАКЦИИН АДРЕС: Улан-Удэ ул. Ленина 26. (ТЕЛЕГРАФНА АДРЕС: Улан-Удэ Унэн). ТЕЛЕФОНУУД: отв. редактора—23; АТС—1-80, зам. отв. редактора—7-85; отв. секретаря 3-23; отделов партийной и комсомольской жизни культуры и быта—4-52; пропаганды и агитации—7-85; сельского хозяйства промышленности и транспорта—6-84; переводов—3-23; писем трудящихся и информации—6-34 (2 зв.): объявлений 2-64 (2 зв.); Для междугородных переговоров—16.

Н—02333. Типография Управления полиграфии, издательств и книжной торговли при Совете Министров БМАССР. Тираж 10.000.